Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah :-

Velja za vse leto . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
-: in the United States. :-

Issued every day except Sundays
—: and Legal Holidays. :—
-: 50.000 Readers. :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 44. — ŠTEV. 44. NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 23, 1916. — SREDA, 23. FEBRUARJA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Velike turške izgube. Kralj Nikita - jetnik.

ZNAČILNA IZJAVA ČRNOGORSKEGA MINISTRSKEGA PREDSEDNIKA MIJUŠKOVIČA. — SRBIJA IN ITALIJA STA IZDALI ČRNOGORO. — NEMCI PRAVIJO, DA JE BIL RUSKI PLEN V ERZERUMU LE MALENKOSTEN. — NAJNOVEJŠE PETROGRAJSKE VESTI. — GENERAL SARRAIL IN GRŠKI KRALJ KONŠTANTIN. — BOLGARSKA BO BAJE SKLENILA SEPARATEN MIR.

Berlin, Nemčija, 22. februarja. — Črnogorski kralj Nikita je postal s tem, da je pobegnil v Francijo, francoski jetnik. Francozi mu ne bodo dovolili iti do kanca vojne v Črnogoro, zato, ker se je dognalo, da se je res pogajal z avstrijskimi oblastmi in da je sklenil separaten mir. S črnogorskimi diplomati, ki so ostali v Cetinju, ne sme imeti nikake zveze. Niti s svojim sinom Mirkom si ne sme dopisovati.

Berlin, Nemčija, 22. februarja. — Na Dunaj je dospel avstrijski generalni konzul pl. Para, ki je bil pobegnil s Krfa, ko so ga zasedli Francozi. Izjavil je, da so Francozi izkreali na Krfu svoje čete v noči od 10. na 11. januarja. V poslopje avstrijskega konzula je prišel neki častnik z močnim vojaškim oddelkom in odločno zahteval, da naj se odstrani s poslopja avstrijska zastava. Ker generalni konzul tega ni hotel storiti, je častnik zapovedal vojakom, da naj odstranijo zastavo.

Atene, Grško, 22. februarja. — General Sarrail, vrhovni poveljnik zavezniških čet v Solunu, se je danes vrnil v svoj glavni stan. Predno je bil odpotoval, je rekel nekemu diplomatu:

Kralj Konštantin je izvrsten človek in izboren vojak. On ve, kaj nameravajo zavezniki in zato simpatizira žnjimi. Prepričan sem, da bo v najkrajšem času zavladalo med Grško in zavezniki zelo prijateljsko razmerje.

Rim, Italija, 22. februarja. — "Giornale d'Italia" je dobil iz Bukarešta poročilo, da bo Bolgarska prekinila vse zveze z Avstrijo in Nemčijo ter sklenila z zavezniki separaten mir. Če bo hotela imeti Nemčija tudi zanaprej Bolgarsko na svoji strani, ji bo morala dati vsak mesec 50 miljonov mark.

Pariz, Francija, 22. februarja. — Črnogorski ministrski predsednik Mijušković, ki je bil prišel iz Lyona v Pariz, kjer je naprosil francosko vlado, da naj pomaga črnogorskim beguncem, je rekel zastopniku nekega ameriškega časopisa sledeče:

Edino Srbi so zakrivili, da se nahaja Črnagora v takem položaju. Črnogorcem ni kazalo drugega kakor udati se. Zavezniki so jim bili poslali v Solun veliko streljiva in vojnega materiala. Dobili niso ničesar, ker so vse zaplenili Srbi. Naša želja je bila, da bi ostali neodvisni, Srbi so bili pa odločno zoper to. Srbi sovražijo nas in našo zgodovino. Enako je z Italijo.

London, Anglija, 22. februarja. — Sodeč po poročilu, ki je dospelo danes iz Petrograda, so izgubili Turki pri Erzerumu 40,000 mož. Desno in levo krilo ruske armade zasleduje sovražnika, ki se v velikem neredu umika. Ruska fronta sega od Črnega mora do jezera Van. V kratkem času bo padlo mesto Trapezunt.

Berlin, Nemčija, 22. februarja. — Šele pred dvema dnevoma je dospelo iz Carigrada poročilo o zavzetju Erzeruma. Ko so razstrelili Rusi stare mestne utrdbe, so se umaknili Turki proti zapadu v svoje dobro utrjene postojanke. Rusi niso potemtakem zaplenili skoraj nič municije in so vjeli komaj par tisoč mož.

Carigrad, Turčija, 22. februarja. — Oficielno poročilo turškega generalnega štaba se glasi tako-le:

Ko so naše čete razdejale večino utrdb pred Erzerumom, so se iz strategičnih ozirov umaknile zapadno od mesta. Poročila, da so Rusi zaplenili 1,000 topov in vjeli 80,000 mož, so neresnična.

Berlin, Nemčija, 22. februarja. — Tukajšnji vojaški strokovnjaki pravijo, da ne bo imel padec Erzeruma nikakega upliva na položaj v Kavkazu in v Mezopotamiji. Major Morath je pisal v "Berliner Tageblatt" sledeče:

Zapadno in južno od Erzeruma je veliko gorovje, ki bo zelo oviralo prodiranje ruske armade. Zavzetje Erzeruma je povsem lokalnega pomena.

London, Anglija, 22. februarja. — Nocoj je bilo izdano oficielno poročilo, da so Arabci odvzeli Angležem v Egiptu tri važne točke: Sivas, Solum in Said Berad. Sivas je velika oaza, ki je oddaljena dvajset dni hoda od doline reke Nil.

Dozdaj so Arabci napadali samo one angleške postojanke, ki leže ob morskem obrežju.

Berlin, Nemčija, 22. februarja. — Italjansko časopisje poroča, da je prišlo pred par dnevi v Kairi do velikih nemirov. 35 oseb je bilo mrtvih, 40 pa ranjenih. Meseca januarja je bilo v Kairi obglavljenih deset oseb.

Zapadna fronta.

Nemci so pri Souchezu nekoliko napredovali. — Napad na Verdun. Vroči artilerijski boji.

Berlin, Nemčija, 22. februarja. Danes je bilo izdano tukaj oficijelno poročilo o bojih na zapadni fronti. Poročilo se glasi:

Zadnje dni je pokrivala gosta megla vso okolico, včeraj se je pa nenadoma zjasnilo, kar je omogočilo nadaljnje vojne operacije. Po uspešnem artilerijskem bombardiranju smo zavzeli z naskokom nekaj francoskih postojank vzhodno od Soucheza. Vjeli smo sedem častnikov in 319 mož. Na celi fronti se vrše vroči artilerijski spopadi.

Pariz, Francija, 22. februarja. Nemci so z vso silo napadli naše utrdbe pri Verdunu, pa so se morali z velikimi zgubami umakniti. Poškodbe pri utrdbah smo takoj popravili.

Pariz, Francija, 22. februarja. Včeraj popoldne je bilo sporočeno, da so napadli Nemci prvo francosko obrambno črto pri Souchezu. Na nekaterih točkah so vdrli v francoske strelne jarke, pa so se morali kmalo umakniti, ker so naleteli na preveliko premoč.

Vzhodno od Sepois smo odbili dva francoska napada.

Smrt v ognju.

Pittsburgh, Pa., 22. februarja. Danes je uničil požar hotel Slater v Woods Run ter povzročil deset tisoč dolarjev škode. Nek mož je zgorel, šest malih otrok pa so rešili skoz okna.

Frank Slater, ki je našel smrt v ognju, je bil 76 let star in je spal ob času nesreče v svoji sobi. Dasi so se gasilci trudili na vse kriplje, da ga rešijo, se jim to vendar ni posrečilo.

Potopljena angleška ladja.

London, Anglija, 22. februarja. Angleški parnik "Dingle", ki ima 580 ton prostornine, je bil potopljen.

Poročila, ki so jih dobili lastniki parnika, zatrjujejo, da se je rešila s parnika samo ena oseba.

Eksplozija na morju.

Washington, D. C., 22. febr. — V nedeljo zvečer se je pripetila na ameriški bojni ladji "Delaware" eksplozija, pri kateri je izgubil življenje strojnik Edward McNulty Rebey iz Syracuse, N. Y. Bojna ladja "Delaware" se je udeleževala pomorskih manevrov z ostalimi bojnimi ladjami atlantiškega brodovja v bližini Guantanama.

Požar v Kanadi.

Toronto, Ontario, Kanada, 22. februarja. — Požar, ki je izbruhnil v skladišču za semena tvrdke Willington Renhie Company je povzročil za kakih $200,000 škode.

Ozdravljenje kralja Georga.

London, Anglija, 22. februarja. Angleški kralj je zopet popolnoma ozdravil ter dobil dovoljenje od svojih zdravniških svetovalcev, da se zopet sme vrniti k svojim četam in nadzirati svoje čete na vežbališčih.

Revolucija na Kitajskem.

Peking, Kitajska, 22. februarja. Ustaši so napadli včeraj gubernersko palačo v Čangša, glavnem mestu Hunanske provincije. Bili so pa zavrnjeni in ujeti. Voditelje so takoj kaznovali s smrtjo.

Hunanska provincija se nahaja na južnem Kitajskem. To je prvo znamenje, da se je zanesla revolucija proti zopetni ustanovitvi monarhije na Kitajskem tudi v to provinco.

Ameriški poslanik se je ponesrečil.

London, Anglija, 22. februarja. Neka tukajšnja brzojavna agentura je dobila poročilo, da se je ponesrečil ameriški poslanik Gerard pri drsanju. — Nesreča se je zgodila v bližini Monakova. Diplomat si je zlomil nogo. Zdravniki so izjavili, da bo kmalo okreval.

ROJAKI POZOR!

Ker nam letos nikakor ni mogoče dobiti PRATIK iz starega kraja, opozarjamo vse cenjene rojake in rojakinje, da naj pridejo naročaje mali Koledar.

Mnenje odličnega Rusa.

Ruski zunanji minister Sazonov, pravi, da je pruski vojaški duh odgovoren za sedanjo vojno.

London, Anglija, 22. februarja. "Daily Cronicle" priobča nek pogovor, ki ga je imel petrogradski dopisnik tega lista z ruskim zunanjim ministrom Sazonovom, ki je rekel med drugim:

"Če bodo države po vojni razorožile, zavisi popolnoma od naše zmage. Če bo stri prusijanizem, to zlo, ki je nadlegovalo ljudi že toliko časa, potem bo tudi možno razoroženje, vsaj do gotove meje. To bi bilo popolnoma mogoče, ker, če sta Anglija in Rusija v prijateljskih odnošajih, je ostali svet lahko na varnem. Svetovni mir in sreča človeštva je odvisna popolnoma od tega, če sta Anglija in Rusija prijateljici. To prijateljstvo med obema državama pa kaže, da bo trajalo za vedno."

"Ko so Nemci nam napovedali vojno, so storili to pod pretvezo, da jih mi ogrožamo. Še dobre zločince se niso pokazali. Skoz štirideset let smo bili v vednem razburjenju, ker so se Nemci vedno pripravljali, da nas napadejo, dasi so se v lice delali prijatelje. Nemški cesar in njegovi državniki so se vedno lagali. In vsega tega je kriv nemški prusijanizem, ki je spravil celo Evropo v to velikansko in žalostno vojno."

Sazonov je znan kot precej dalekoviden politik in državnik in je že tekom sedanje vojne večkrat pokazal svoje zmožnosti. Z nevoljo je omenil, da so hoteli Nemci pred ostalim svetom poniževati Rusijo, ki je dala svetovni literaturi mnogo največjih mož, kakor so Puškin, Dostojevski, Tolstoj in dr. To poniževanje more izhajati edino od ošabnih Nemcev, ki so hoteli streti Rusijo in za njo še druge, kar pa se jim zdaj ne bo posrečilo.

"Kadar bo uničen pruski vojaški duh, bo tudi v Evropi zavladalo boljše in srečnejše življenje za vse narode, in to je zdaj odvisno od zaveznikov", je rekel. "Tudi Nemci sami bi lahko pomagali, da bi sami uničili pruski duh, ki je na kvar njim samim in celemu svetu."

Položaj v Mezopotamiji.

Berlin, Nemčija, 22. februarja. Turški generalni štab poroča, da je položaj v Mezopotamiji neizpremenjen. V soboto so obstreljevali turški letalci Kut-el-Amaro. Dozdaj se še ni moglo dognati, kakšno škodo so povzročili.

Končana stavka.

V North Hudson County, so se vsi delavci, ki so že dalj časa stavkali, vrnili v predilnice. Družbe so ugodile vsem njihovim zahtevam, skrajšale so delavni čas in zvišale plačo.

Napredek tehnike.

Tehnika je zadnji čas silno napredovala. — Vodljivi zrakoplovi in baloni. — Rekordi.

Pred desetimi ali dvajsetimi leti si ni nikdo mislil, da bo tehnika v kratkem času tako zelo napredovala. Komu je prišlo pred leti na misel, da se bodo ljudje lahko vozili tako z zrakoplovi po zraku, kakor se vozijo z avtomobili po zemlji. Vakega človeka, ki se le količkaj zanima za napredek, bo gotovo veselilo izvedeti nekoliko podrobnosti o zrakoplovih in o rekordih, katere so zrakoplovci dosegli. Posebno francoski zrakoplovci so se večkrat zelo odlikovali in so dosegli rekorde, katerim se je čudil ves svet.

Opise raznih poletov je dobiti v letošnjem Slovensko-Ameriškem Koledarju. — Poleg tega so v njem tudi lepe povesti, znanstveni članki, kronika vojne, in razne druge zanimivosti.

Koledar krasi trideset krasnih slik. — Onemu, ki ga naroči ne bode žal. Cena je malenkostna, samo 35 centov s poštnino vred.

Naročajte ga pri:
SLOVENC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velik požar.

Pet oseb mrtvih. Ognjegasci pravijo, da je izbruhnil ogenj v kleti. $20,000 škode.

Včeraj zjutraj ob sedmih je začela goreti na 44. zapadni cesti, New York, hiša štv. 155. Ogenj se je s tako naglico razširil, da se štiri osebe niso mogle rešiti. 27-letni natakar Antonio, ki je tudi stanoval v hiši, je po silnih naporih dospel na gorečo streho. Videč, da mu ne preostaja drugega, je po silnih naporih dospel na gorečo streho in je skočil na cesto; nesrečnež si je zlomil tilnik in je par minut kasneje umrl.

Požarna bramba je bila takoj na licu mesta, pa ni mogla ničesar opraviti.

Na cesti se je bila zbrala tako velika množica ljudi, da so morale delati red policijske rezerve.

Ognjegasci so mnenja, da je izbruhnil požar v kleti, oziroma v kuhinji, ki se je nahajala v kleti. Pôleg ognjišča so našli velik lonec, v katerem je bila mast. Ljudje se zategadelj niso mogli rešiti, ker so najprej zgorele stopnice, varnostna lestev je bila pa tako poškodovana, da si nobeden ni upal stopiti nanjo.

Škodo cenijo na 20,000 dolarjev.

Žalostna smrt.

Scranton, Pa., 21. februarja. — Dva rudarja, oba inozemca, sta bila ubita v rudniku Pennsylvania Coal Company v Dickson City včeraj popoldne. Tla rova, kjer sta delala, so se dvignila ter ju je stisnilo k stropu in ubilo. Družbini uradniki so rekli, da je bil ta slučaj nesreče najbolj čuden, kar se jih je pripetilo v antracitnih rudnikih v zadnjih letih. Nikakor niso mogli razložiti, kaj je povzročilo, da so se dvignila tla.

Delovanje ognjenika.

Redding, Cal., 21. februarja. — Ognjenik Lassen Peak je začel v zadnjem času zopet delovati, kakor zatrjujejo prebivalci v dolini Hat Creek. Pravijo, da prihaja iz ognjenikovega žrela dim in para neprestano, dasi le v malih količinah. Od tukaj se je moglo danes videti, da se dviga dim iz ognjenika.

Pozor pošiljatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizo 7 milijonov kron. Vse te pošiljatve so dospele v roke prejemnikov, ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K.	$	K.	$
5....	.90	120....	17.40
10....	1.60	130....	18.85
15....	2.35	140....	20.30
20....	3.05	150....	21.75
25....	3.80	160....	23.20
30....	4.50	170....	24.65
35....	5.25	180....	26.10
40....	5.95	190....	27.55
45....	6.70	200....	29.00
50....	7.40	250....	36.25
55....	8.15	300....	43.50
60....	8.85	350....	50.75
65....	9.60	400....	58.00
70....	10.30	450....	65.25
75....	11.05	500....	72.50
80....	11.75	600....	87.00
85....	12.50	700....	101.50
90....	13.20	800....	116.00
100....	14.50	900....	130.50
110....	15.95	1000....	142.50

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda že večkrat spremene.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velika železniška nesreča. Precej mrtvih in ranjenih.

NA NEW HAVEN ŽELEZNICI SE JE PRIPETILA VELIKA NESREČA, IN SICER BLIZU NEW HAVENA V CONNECTICUTU. — PRIZADETI SO BILI TRIJE VLAKI. — DEVET OSEB JE BILO UBITIH IN MNOGO RANJENIH. — KURJAČ IN STROJNIK MRTVA. — NEKATERI TEŠKO RANJENI BODO ŠE UMRLI. — ZA PRAVI VZROK NESREČE SE ŠE NE VE, KER JE STROJNIK MRTEV.

New Haven, Conn., 22. februarja. — Danes zjutraj se je pripetila velika železniška nesreča na New Haven železnici pri Indian River, dve milji vzhodno od postaje Milford in osem milj zapadno od New Haven v državi Connecticut. Nek lokalni potniški vlak, ki je vozil v zapadni smeri, je zavozil od zadaj v nek ekspresni vlak, ki je bil namenjen tudi v isto smer. Oba vlaka sta skočila s tira, ker se je na sosednjem tiru ravno pomikal zelo dolg tovorni vlak.

Leseni in jekleni vozovi so ležali vse križem drug čez drugega na velikem kupu razvalin, pod katerimi so se nahajali mnogi mrtvi in ranjeni. Eksplozija kotla na lokomotivi lokalnega vlaka je povzročila smrt nekaterih. Od ranjenih jih bo devet skoraj gotovo umrlo na nevarnih poškodbah.

Razbiti deli vlakov so ležali vse čez štiri tire, ki vodijo vsporedno, vsled česar je bil ustavljen ves promet za kakih sedem ur. Tudi nocoj zvečer se še ni vrnil normalni promet. Vsi trije možje, ki bi edini mogli popolnoma razložiti vso nesrečo, so bili ubiti pri nesreči. To so bili čuvaj pri ekspresnem vlaku in pa kurjač in strojnik na lokalnem vlaku.

Nekaj ur po nesreči so našli, da so bili postavljeni vsi signali pred postajo tako, da bi se moral ustaviti vsak vlak, ki bi se hotel približati, toda strojnik lokalnega vlaka je moral to prezreti, če so bili signali že prej tako postavljeni.

Uradniki New Haven železnice so preiskali skoro celo noč v družbinem uradu v tem mestu, kjer so skušali dognati, če so bili signali prav postavljeni ali ne. Skušali so tudi dognati, koliko vozov na potniških vlakih je bilo iz lesa in koliko iz jekla.

Posebno so se zanimali za zadnji voz ekspresnega vlaka. Družbini uradniki so rekli, da je bil iz jekla, državni zastopnik pa je rekel, da iz lesa in tako so rekli tudi drugi, ki so obiskali kraj nesreče.

Tega pa niso mogli še popolnoma ugotoviti, ker so so bile razvaline tega vlaka pokopane pod drugimi strtimi vozovi. Vsi drugi vozovi ekspresnega vlaka so bili baje iz jekla, oni lokalnega vlaka pa iz lesa. Tovorni vlak pa je bil sestavljen iz mešanih jeklenih in lesenih vozov.

Bridgeport, Conn., 22. januarja. — Železniški uradniki, časnikarski poročevalci in zdravniki, ki so že videli mnogo železniških nesreč, so se vsi strinjali v tem, da morejo komaj vrjeti, da je mogoča taka nesreča naenkrat pri eni koliziji, ker je ležalo vse križem.

Mrtvih je devet oseb, ranjenih pa nad sedemdeset, med njimi mnogo zelo nevarno, tako, da jih bo nekaj še umrlo vsled poškodb.

Poškodba Zeppelinove halupe.

Bern, Švica, 22. februarja. — Iz Romanhorna poročajo, da je zadnji torek vihar uničil velikansko halupo v Friedrichshafnu, v kateri so imeli štirje Zeppelini prostora. Smrtnih nesreč ni bilo in ne ve se še, če so bili poškodovani tudi zrakoplovi.

Friedrichshafen, mesto v Virtembergu na Nemškem, leži ob konstanškem jezeru in tam se nahajajo glavne delavnice za grajenje in popravljenje Zeppelinov. — Prve poskuse z novimi Zeppelini navadno vedno napravljajo nad jezerom. Romanshorn pa je tudi ležeče ob jezeru, toda na švicarskem ozemlju.

Potres v Kansas.

Lawrence, Kans., 22. februarja. Potresna opazovalnica na University of Kansas je zaznamovala potres ob šestih zvečer sinoči. Profesor Kester, ki načeluje tej opazovalnici, je izračunal, da je bilo izhodišče potresa nekje v državi Illinois.

Brezplačno

dobe vsi naši naročniki v Pennsylvaniji knjižico "Nova postava za ponesrečene delavce v Pennsylvaniji." Spisal je to knjižico Kosto Unković, pravnik.

Bulgarija in Grška.

Atene, Grška, 22. februarja. — Bulgarska vlada se je opravičila pri grški vladi, ker so Bulgari aretirali nekega diplomatičnega odposlanca, ki je bil na potu v Carigrad, ter mu odvzeli njegove listine.

Umor matere.

Frankfort, Ind., 21. februarja. Harry Oliver, 21 let star, je včeraj pri mizi ustrelil in ubil svojo 50-letno mater, ker ga je karala vsled njegovega pijančevanja in lenobe. Potem si je z britvijo prerezal vrat ter bo skoraj gotovo umrl. Dočim so oblasti mnenja, da je storil to žalostno dejanje v blaznosti, je rekel njegov oče, da je bil zločin posledica sinove hude jeze.

POZOR ROJAKI!

Ako pride k vam Zottijev agent, najbolj storite, da mu pokažete vrata, ker drugače se vam lahko prigodi, da se boste kasneje kesali. Na tisoče rojakov se nam je pritožilo, kako jih je znani italijanski fakin prevaril za težko prislužene novce. Na tisoče hrvatskih družin je stradalo radi njegovih sleparij. Po toči ne pomaga zvoniti.

To naj velja vsem, ki so nas zadnji čas vprašali za svet in pomoč.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the SLOVENIC PUBLISHING CO. (a corporation.)

FRANK SAKSER, President, LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
„ pol leta	1.50
„ celo leto za mesto New York	4.00
„ pol leta za mesto New York	2.00
„ Evropo za vse leto	4.50
„ „ pol leta	2.55
„ „ četrtleta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA" ("Voice of the People") Issued every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov: "GLAS NARODA" 82 Cortlandt St., New York City

Telefon 4687 Cortlandt.

Amerikanizacija priseljencev.

V začetku vojne so dobile Združene države mnogo novih državljanov iz števila onih ljudi, ki povsem niso mislili postati državljani Združenih držav ter so se nameravali vrniti nazaj v svoje stare kraje.

V zadnjih mesecih pa je ta val novih državljanov značilno upadel. Simovi bojujočih se držav že skoro nič več ne jemljejo državljanskih papirjev. Posebno malo novih državljanov je iz vrst Nemcev, Ogrov in Italijanov.

Amerika pa ne rabi samo novih priseljencev, temveč še veliko bolj novih državljanov. Zato obračajo zdaj v tej deželi posebno pozornost na pridobitev novih državljanov. V tem smislu so začele delovati v Združenih državah razne šole in univerze. Pojavile so se cele razne organizacije, kojih namen je širiti med priseljenci, novimi in starimi, zanimanje za Ameriko in za amerikansko državljanstvo. Na nekaterih univerzah so odprli posebne tečaje, kjer poučujejo poslušalce o državljanstvu, pravicah in dolžnostih, ki so v zvezi z državljanstvom. Taki tečaji se vrše navadno zvečer, da se jih more udeleževati tem več ljudi, ki so čez dan zadržani po svojih opravkih.

S posebnim navdušenjem deluje liga državljanov, rojenih v inozemstvu, potem katoliška liga, narodni amerikanski odbor in še nekatere druge organizacije. Vse te organizacije so odprle svoje odseke širom Združenih držav, s tem namenom, da pridobe kolikor mogoče mnogo novih državljanov za Združene države. V to svrho gredo take organizacije ljudem zelo na roke, pomagajo jim, da laže dobe državljanske pravice, pomagajo jim po možnosti do boljše bodočnosti itd. V tem gibanju jim pomaga duhovščina vseh veroizpovedanj, bogati in revni, moški, ženske in celo učeča se mladina. Posebno se more opaziti napredek v mestih, ki nimajo nad 35,000 prebivalcev. V poslednjih časih pa se je pokazal precejšen napredek tudi v večjih mestih.

Priseljenci so se zelo približali Amerikancem in začeli živeti mnogo boljše in udobnejše življenje, kakor pa so ga v starem kraju. Njihova stanovanja so se povečala, začeli so se boljše oblačiti, na mizah pa se more opažati mnogo boljša hrana in tudi pijanstvo se manjša v udobnejših življenskih razmerah.

Mnogo je tovarn, ki sploh ne sprejemajo delavcev v svojo službo, če so nedržavljani. Druge pa povišavajo plačo delavcem-državljanom in takim delavcem, ki se uče angleškega jezika.

Brezdvomno je boljše biti amerikanski državljan, kakor pa živeti tu in ostajati še vedno podanik cesarjev, carjev, ali katerega-koli evropejskega vladarja. Če se človek odloči ostati v Združenih državah, je najboljše postati član ameriške narodne družine. Za amerikanskega državljana je odprtih tukaj več in boljših poti ter več mu je dane prilike, da se povspne naprej. Za navadnega priseljenca-tujca pa so razmere manj ugodne in težja je njegova življenska pot.

Za slovenske delavce je najboljše in najkoristnejše, da postanejo državljani Združenih držav, ne glede na to, če se bodo še kdaj vrnili v stari kraj ali ne. Ker živimo tukaj, smo itak že Amerikanci, hote ali nehote.

Tukaj nas je Slovencev precejšnje število, raztreseni po vseh Združenih državah. Razumljivo je sicer, da se Slovenci kot delavci ne morejo prav posebno zanimati za ono potrebno znanje angleškega jezika, ki je potrebno za pridobitev ameriškega državljanstva. Vendar pa je mogoče doseči tudi to z resno voljo. Vsakemu je jasno, da ima od ameriškega državljanstva samo prednosti, in čim več bomo pokazali za to zanimanja, tem bolj bomo napredovali. Združene države se vedno potegujejo za svoje državljane, kjer se nahajajo v stiskah, kar so zadostno pokazale tekom sedanje vojne, dočim je evropejskim državam in njihovim vladam le za dolarje svojih podanikov in za njihova življenja, kolikor jih rabijo na bojiščih v dosego svojih namenov.

Sicer tudi tukaj v Ameriki delavec kot tak ne more trditi, da je bogvekaj deležen vseh ugodnosti. Toda napaka ne leži v vladnem sistemu, temveč drugje. Oni, ki se bolj potrudi, doseže večje uspehe. Tudi priseljenci imajo priliko in dolžnost, da pokažejo, da niso vstvarjeni samo za uboganje, temveč se morajo potruditi, da si izboljšajo svoje razmere in da pride enkrat čas, ko bodo res uživali prednosti, ki jih nudi ameriška ustava, ki le radi tega ne pride do svoje veljave, ker se vsi sloji ne potegnejo z enako vnemo in zanimanjem za svoje pravo.

Čim večja izobrazba bo med delavstvom, tem manjša bo postala sila kapitalizma, ki ima le tam najtrdnejšo podlago, kjer je tema med delavskimi sloji.

Naš list je rojakom vedno na razpolago za vsa tozadevna vprašanja, ki se tičejo ameriškega državljanstva.

Izvoz iz Združenih držav.

Dasi je pobil ameriški izvoz v pretečenem letu vse dosedanje rekorde, vendar nedavna vojna naročila niso igrala v njem odločilne uloge. Pokazalo se je, da n. pr. Canadian Car Foundry Company še zdaj ni poslala v Rusijo prve partije šrapnelov, dasi bi bila morala to storiti že v decembru preteklega leta. Tudi večina drugih velikanskih družb še ni izpolnila svojih velikanskih naročil od evropskih bojujočih se držav. Če ta naročila ne bodo preklicana, bo videlo leto 1916 največji izvoz, kar jih je kdaj bilo iz Združenih držav.

V letu 1915. je bil ameriški izvoz šestkrat večji, kakor so bili navadni v mirnih časih, ne glede da velikanske težave in ovire, ki so se bile pojavile.

Tovori v pristane Baltijskega morja in Črnega morja niso mogli skozi, ker so bili oni pristani radi vojne zaprti za rusko blago. Na ta način so mogli dobivati Rusi svoje potrebščine edino-le skoz Vladivostok v Aziji in Arhangelsk v severni Rusiji. Ta dva pristana sta bila tudi edina in največja, ki sta prišla vpoštev za ameriško blago, namenjeno za Rusijo.

Ker je bil pred nekaj časom zaprt za trgovske parnike Panamski prekop in je postala tudi vožnja skoz Sueški prekop precej otežkočena vsled delovanja avstrijskih podmorskih čolnov, je skoro edina pot, ki je še pripravna in na razpolago za blago v Rusijo, ona krog rta Dobre nade v Vladivostok.

Arhangelsko pristanišče je zamrznilo, vsled česar more dobivati Rusija svoje blago edino-le prek Vladivostoka, ki je oddaljen od New Yorka 17,050 milj prek Magellanovega preliva, 15,500 milj krog rta Dobre nade, čez Sueški prekop je daljava le 13,117 milj, čez Panamski prekop 10,000 milj, po ameriških železnicah in potem čez Veliki ocean pa samo 7,500 milj.

V Rusijo pošiljajo največ blaga, ki sestoji iz železniških vozov, tračnic in drugih železniških potrebščin, ki jih bodo večinoma uporabili pri gradnji železniške proge med Petrogradom in Ekaterinskim pristaniščem na severu. Vendar pa bo ta proga komaj dogotovljena v letošnjem letu.

Dopisi.

New York, N. Y. — Zaročil se je Mr. Frank Košak, doma iz domžalske okolice, z gospodično Ivanko Lavričevo, doma iz Ribnice. — Naše najiskrenejše čestitke! — Poročevalec.

Greensburg, Pa. — Res nas je malo Slovencev tukaj in v okolici, toda še ti le preradi samo čitamo naš Glas Naroda, za dopise nam pa ni mar. Na društvenem polju prav dobro napredujemo, toda o tem bom poročal natančneje prihodnjič. Tudi delavske razmere so se toliko zboljšale, da je skoro povsod lahko dobiti delo. Plačo v premogorovih so nam družbe zboljšale povprečno za 10 odstotkov, toda kaj, ko hočejo imeti 20 odstotkov nazaj. Rojakom ne svetujem sedati na limanice, ki jih družbe nastavljajo, kajti vse dobre plače, ki jih obetajo, dobe le 6—7 odstotkov delavcev. Onemu, ki ima delo, ne svetujem hoditi sem, ker kakor povsod, tudi tukaj primanjkuje vozov. Kakor hitro mi bodo znane vse natančne podrobnosti glede plače, bom poročal. Pozdrav! — Naročnik.

White Valley, Pa. — V štev. 39 "Glas Naroda" smo čitali velik oglas, tičoč se premogarjev, dela in mastne plače. Resnici na ljubo povedano, bi mi radi toliko zaslužili v Fayette in Westmoreland County, ko smo že tukaj, ako bi nam družbe to dale. Nesmiselno je v teh slabih časih toliko reklame za pridobitev delavcev, ko se jih za malo ceno in v vsakem kotu dobi. Gori navedena dva okraja sta vsa polna brezposelnih in še tisti, ki delajo, delajo komaj 3—4 dni v tednu. Svetujem vam, da vdrugič prej opozorite delavce, predno bo oglas v javnosti. Delavci po oglasu takoj sem pridejo in potem so bogatejši samo za veliko blamažo. — Josip Brie.

Opomba uredništva. Mi smo oglas šele tedaj priobčili, ko smo bili uverjeni, da v vašem kraju ni stavke. Tudi mi smo vašega mnenja, da se ne sme na slepo srečo nikamor hoditi, ampak da se mora vsak rojak prej prepričati, kakšne razmere vladajo v kraju, kamor se namerava podati.

Iz Avstrije.

Avstrijski vojni izdatki l. 1914.

V zadnjih petorih mesecih, t. j. od 28. julija do 31. decembra 1914 znašajo vojni izdatki avstro-ogrske monarhije, kakor je razvidno iz poročila kontrolne komisije za državne dolgove, 6 milijard 700 milijonov kron. Avstrija mora plačati približno dve tretjini vojnih izdatkov, Ogrska pa samo eno tretjino. In kaj l. 1915. in 1916.?

Kako se išče pogrešane vojake.

Dunajska "Korrespondenz Wilhelm" poroča: Mednarodni mirovni urad v Bernu na Švicarskem je že ob pričetku vojne organiziral posebno službo za vojne žrtve. Tega urada se občinstvo posebno pridno poslužuje. Ta posredovalni urad je v stanu, da poišče pogrešane vojake na Ruskem. Sorodniki, ki pogrešajo kakega od svojih, ki se je izgubil na ruskem bojišču, naj se obrnejo na podružnice tega urada. Naslov za dopise je: Oesterreichische Friedensgesellschaft, Wien, Spiegelgasse 4. Urad posluje brezplačno.

Vojaška taksa.

Osebe, ki so podvržene plačevanju vojaške takse, t. j. vsi tisti možki, od 24. do 36. leta, ki ne služijo pri vojakih, se morajo zglasiti pri občinskih uradih.

Odlikovanje vojnih invalidov.

Uradno se poroča: Armadno višje poveljstvo je odredilo, da je treba vse vojne invalide, ki niso dobili doslej nobenega odlikovanja, zaslišati protokolarično. Na podlagi protokolaričnih izpovedb se bodo vršila poizvedovanja, da dobe oni invalidi, ki so izvršili svojo dolžnost v polni meri, naknadno odlikovanje. Še ne odlikovani vojni invalidi se morajo torej glede protokolaričnega zaslišanja zglasiti pri svojih pristojnih evidenčnih oblastih.

Podpore za otroke v vojake poklicanih.

Domobransko ministrstvo je določilo, da se mora izplačati podpora za otroka, ki je bil rojen tistega dne ali tudi pozneje, ko je bil oče otroka poklican v vojake, toda samoumevno šele začenši z dnevom rojstva otroka. Nadalje je domobransko ministrstvo določilo, da gre otrokom v starosti do 8. leta polovična, otrokom od 8. leta naprej pa ne polovična, ampak neprikrajšana in popolna podpora.

Prošnje za oprostitev od črnovojniške službe.

Domobransko ministrstvo razglaša glede vlaganja prošenj za oprostitev od črnovojniške službe sledeče: Prošnje za oprostitev od črnovojniške službe se morajo vlagati načeloma pri okrajnih političnih oblastih, in sicer če se gre za oprostitev iz javnih interesov. Na prošnje za oprostitev iz zasebnih ozirov se bo oziralo samo v izvanrednih, nedvomljivih in uradno določenih slučajih. Tvrdke, ki so dobaviteljice za armado, morajo vlagati prošnje za oprostitev svojih uslužbencev od črnovojniške službe na vojno ministrstvo. Na ovadbe glede šleparstev pri oproščanju od črnovojniške službe se bo v bodoče oziralo le tedaj, če bodo dotične ovadbe redno podpisane. Na ovadbe brez podpisa se ne bo oziralo.

Najvišje cene.

Na Dunaju se je vršilo v ministrskem predsedstvu posvetovanje ministrov in raznih strokovnjakov glede določitve cen moki. Sklenilo se je sledeče: Iz pšenice se mora odslej izmleti 3% zdroba, 22% moke za kuho štev. 2, 57% krušne moke in 15% otrokov; 3% pa se računa za razprašenje. V zvezi s temi predpisi za izmletev so se cene za posamezne mlinske izdelke sledeče določile: krušna moka 42 K, moka za kuho štev. 2 58 K, zdrob 80 K. Za finejše moke, in sicer za moko za kuho št. 1 90 K, za moko za peko 110 K. Na podlagi teh cen vojno-žitno-prometnega zavoda morajo politične oblasti oblasti s posebnimi odredbami določiti cene tudi za podrobno prodajo, katere morajo stopiti v veljavo že dne 11. januarja 1916. S temi nanovo določenimi cenami so se deloma znižale cene moki, ki so se določile dne 1. januarja in so izzvale po celi Avstriji radi izredne višine splošno začudenje.

Sladkor se je v podrobni prodaji s 1. februarjem podražil za 1 vinar pri 1 kilogramu.

Vojaška uprava je določila za les, ki se ga rabi za izdelovanje puškinih kopit, kot za črešnjev in kostanjev les, najvišje cene, in sicer za orehov les 5—6 K in za črešnjev les 2.50 do 3 K za 100 kilogramov.

Najvišje cene za seno se bodo močno zvišale. Temeljna cena za nestisnjeno seno bo 13 K. Tudi cena za slamo se zviša in bo temeljna cena 8—9 K.

Pomanjkanje sočivnega semena.

Letos bodo v Avstriji najbrže navezani samo na domače sočivno seme, ker je tuj trg za izvoz v Avstrijo zaprt. Trgovine s semeni že sedaj tožijo, da ni dobiti potrebnega semenja. Kdor torej noče, da bi bil spomladi brez semenja, si ga mora takoj sedaj oskrbeti.

Poselske knjige s sliko.

Budimpeštanska policija je odredila, da se mora nahajati v vsaki poselski knjigi slika ali fotografija dotične osebe, čegava je poselska knjiga, da se na ta način zabranijo razna sleparstva, ki so se dosedaj dogajala. Tatinske služkinje so si oskrbele na tuje ime poselske knjige, da so mogle okrasti svoje delodajateljice. Po izvršeni tatvini so pobegnile in le prav težko se je posrečilo jih izslediti. Ker se je ta odredba v Budimpešti prav izborno obnesla, nameravajo splošno uvesti poselske knjige, v katerih se bodo morale nahajati tudi fotografije dotičnih poselskih oseb.

V šoli.

Pridni Liziki kane pri pisanju iz peresa črnilo na zvezek in zakriči vsa prestrašena: "Ojoj, svinja, svinja!"

Učenik: "Tako ni lepo rečeno; reci: madež se je naredil."

Nekaj dni potem vpraša učitelj Liziko: "Kje si pa včeraj bila?"

Deklica pa odgovori: "Oprostite, gospod učitelj! Doma sem ostala, ker so oče klali madež."

V gostilni.

Upnik najde okolu novega leta dolžnika v krčmi ter mu zažuga: "Za vino imate denar, za poplačilo svojih dolgov pa ne!"

Dolžnik: "Ne jezite se, saj tudi vina ne bom plačal!"

O bojih v živalstvu.

Vseuč. prof. dr. **Boris Zarnik.**

(Nadaljevanje.)

Čudno bojno zvijačo uporablja neka požrešna morska riba silno odurne vnanjosti, širokoustnica ali morski vrag (pescatrice nera, lophius piscatorius). Ta nestvor je ploščatega, proširjenega telesa, dolg je do 2 metra. Pravzaprav ga je sama glava. Vso prednjo stran zavzema silno široki gobec, opremljen z gosto nameščenimi ostrimi zobmi; če je odprt, reži nekoliko navzgor. Širokoustnica vendar ne pohaja na lov, nego leno leži na dnu in čaka, da pride pripravna ribica v bližino. Ima namreč nad gobcem tanek paličast podaljšek, ki nosi na koncu zastavici podoben kožnat obesek. Ta zastavica, ki jo voda ziblje sem in tja, spominja nekoliko na malega črva ali ribico, in res privablja razne ribe, ki se ji radovedno približujejo in jo ogledujejo; toda komaj so zadosti blizu, plane širokoustnica in zasadi v radovedne posetnike ostro zobovje.

Še širši gobec imajo nekatere ribe, ki žive v največjih morskih globočinah. Spodnjo čeljust veže z lobanjo le elastična vez, tako da se gobec lahko neizmerno razširi, kakor to opažamo tudi pri kačah. S tako širokim gobcem je opremila priroda prebivalce morskih globočin pač radi tega, da jim je tembolj zasiguran redki plen, ki se jim nudi v tem malo obljudenem okolju. Vsled širine gobca morejo te ribe pogoltniti plen večji nego so one same. S pomočjo svojih dolgih zob, ki ničesar več ne izpuste, kar so zagrabili, se povlečejo takorekoč preko plena, slično kakor da bi se nogavica sama obula preko noge. Želodec je namreč tudi jako elastičen ter se more poljubno raztegniti. Da se tako požiranje ne vrši brez boja, je jasno; seveda nam ni moči opazovati vseh podrobnosti teh pojavov, saj žive te ribe le v največjih globočinah. Vendar nam navade teh rib zadosti pojasnjuje dejstvo, da so privlekli z mrežo na dan ribe iz roda chiasmodus niger, ki so imele v svojem silno raztegnjenem želodcu drugo ribo, dva do trikrat večjo nego je sama!

Že pri najrazličnejših živalskih skupinah smo se seznanili z rodovi in vrstami, ki se poslužujejo pri svojih napadih otrovov ter so zato sposobno pobediti nasprotnike mnogo večje od njih samih. Pa vse načine razvoja otrovnih žlez, ki smo jih dosedaj spoznali, prekaša izdaleka otrovno orožje, ki so z njim opremljeni oni zavratni roparji, ki veljajo radi tega že od nekdaj kot simbol hudobnosti, kače.

Štrupeno orožje kač, ki sestoji iz otrovne žleze in zobov-strupnikov, je stvorjeno po istem načelu kakor injekcijska štrealka, s katero vbrizgajo zdravniki razne leke pod kožo ali v žile. Zoba-strupnika, ki ju nahajamo v gornji čeljusti, delujeta enako kakor votla igla štrealke. Šiljasti strupnik je namreč ali popolna cevka, ki ima spredaj na gornjem in dolnjem koncu malo odprtino, ali pa je opremljen s podolžnim globokim žlebom, čigar robova sta malodane strnjena in le na gornjem in dolnjem koncu režita. Po ustroju strupnikov ločimo strupene kače v cevozobnice (solenoglypha) in žlebozobnice (proteroglypha). Prvi skupini pripadajo vse evropske strupene kače, pa tudi velika množina inozemskih, med njimi severo-ameriška klopotača in južno-ameriška žararaka; žlebozobnice pa nahajamo le v toplejših pokrajinah. Najbolj poznana je med njimi strašna naočarka ali kobra in egiptovska ščitarka, ona kača, s katero se je otrovala kraljica Kleopatra.

Cela kačja lobanja je prilagojena otrovanju. Zob-strupnik je pritrjen na posebni kosti kockaste oblike, gornji čeljustnici, ki je s prednjim delom temena gibčno zvezana; zavrtiti se more za šestino kroga okoli povprečne osi, tako da kača lahko zob-strupnik pritegne k nebu ali pa ga postavi navpično. Priprava za vzravnanje čeljustnice in zoba-strupnika sestoji na vsaki strani iz dveh koščenih prepon, iz notranje daljše prepone (tvorita jo kost krilnica in nebnica), ki drsi na spodnji strani lobanje v podolžni smeri semtertja, in kosti prečnice, ki se razpenja med krilnico in gornjo čeljustnico ter prenaša podolžno gibanje in je pretvarja v krožno gibanje čeljustnice. Če pogledamo kačjo lobanjo od dolnje strani opazimo podolžni preponi obeh strani nameščeni v obliki prevrnjene črke **V**, obrnjene z ostjo proti prednjemu koncu, na vsaki strani sedi koso na njih prečnica, ki se vspenja proti kockasti čeljustnici. Tri mišice na vsaki strani vodijo gibanje podolžne prepone. Kadar miruje, nosi kača strupnika pritegnjena k nebu; le kadar hoče uklati, se skrčijo mišice, porinejo podolžno prepono naprej in z njo prečnico, ki tišči na čeljustnico, da se zavrti okoli svoje povprečne osi ter se postavi s strupnikom vred navpično.

Preje so mislili, da je ves organ tako prirejen, da se strupnik avtomatski vzravna, kadar kača zazija; toda novejša opazovanja kažejo, da je vzravnanje zoba popolnoma neodvisno od zevanja, nego da je odvisno le od mišic, ki se razprostirajo med lobanjo in kostjo krilnico.

Da se strupnik pritegne k nebu je pač neobhodno potrebno, saj je tako dolg, da bi kača drugače ne mogla zapreti ust. Da je priprava za vzravnanje strupnika tako mnogostavna, ima svoj vzrok v tem, da je čeljustnica premajhna, da bi bilo na njej mesta za vzravnalne mišice; razen tega ima dvojni vzvod, ki pregibije čeljustnico, to prednost, da imata dolgi krilnici prostora za silno krepke mišice. Vzravnana čeljustnica stoji zato tako trdno, kot da je stalno v tej legi pritrjena na lobanji. Ker je strupnik precej dolg in tanek, se kaj često prigodi, da se krhka zobovina odlomi; toda tudi za ta slučaj je skrbela priroda v naprej: neprenehoma poganjajo novi strupniki na čeljustnici. Za prvim strupnikom je cela vrsta nadomestnih zob. Po gotovem času strupnik izpade in na njegovo mesto se pririne nov zob.

Raznoterosti.

Vihar in poplave.

Na Nizozemskem so vsled viharjev v Severnem morju nastale velike poplave. Prebivalstvo je moralo bežati iz celih okrajev in je odgnalo živino seboj. Voda še vedno narašča in se je zlasti bati, da preplavi tudi mesto Emden. — Skupina otokov, imenovanih 'Marken', je vsa preplavljena. Šest najst ljudi je utonilo in so uničene skoro vse ribiške ladje.

Dunajska igralka Ana Dirkens

je v vojni bolnišnici v Lublinu, kjer je bila za strežnico, nalezla legar in je umrla. Ana Dirkens je igrala na raznih dunajskih gledališčih kakih 20 let in je bila pri občinstvu zelo priljubljena. Začetkom vojne je šla za svojim možem baronom Hammersteinom na Poljsko. Baron Hammerstein je padel v vojni, njegova žena pa je šla za strežnico in je delovala v mnogih bolnišnicah, dokler je ni ugrabil življenja zavratni legar.

Kri kot nadomestek za meso.

Nemška mesarska zveza si je zagotovila postopanje za proizvajanje mesnega nadomestka iz krvi. Ta nadomestek se more porabiti kot cenen dodatek k juhi in vsem mesnim jedem, zlasti klobasam. Nemški mesarji so uvedli posebno "vojno klobaso", ki je napravljena iz tretjine krompirja, tretjine masti in jeter in tretjine mesnega nadomestka iz krvi.

V londonskih gledališčih dovoljeno kaditi.

Londonski gledališčni ravnatelji so dosegli, da se je odpravile prepoved kajenja v gledališčih. Že prej so se znali tej prepovedi ogniti na ta način, da so uvrstili v programu varietne točke, med katerimi se je smelo kaditi. Z estetičnega in varnostnega stališča se kajenje v gledališčih pač ne da opravičiti.

Vest iz Italije.

Italijanski minister je določil maksimalne cene za rekvirirano žito na 40 do 42 lir za 100 kg in na 29 lir za turšico. Za uvoženo žito se ravna cena po špedicijskih dokumentih. Maksimalne cene so naperjene proti izkoriščevalcem, katerih mrgoli po Italiji.

Nemško nadomestilo za strelilno bombaževino.

Iz Bremena se poroča: V trgovski zbornici je izjavil predsednik Lohmann, da je uradno dognano, da se že osem mesecev ni niti en kilogram bombaža predelalo v nemških tvornicah za smodnik. — Posrečilo se je namreč, pridobivati iz nekaterih gozdnih rastlin potrebno snov, ki je boljša za izdelavo smodnika kot pa bombaž. Soliter se pridobiva izključno iz zraka. Nemčija je vsled tega popolnoma neodvisna od inozemskih snovi za izdelavo potrebnega streliva.

Vihar na Dunaju.

Te dni je bil na Dunaju velik vihar. Razbil je mnogo šip in odbil tu in tamkaj od streh. Vihar je pa zahteval še drugih žrtev. Ena oseba, 54leten J. Zwicker, je bila ubita, kakih 100 oseb je bilo težko poškodovanih. Znano menažerijo Kludsky je vihar povsem podrl.

Draženje papirja.

Na Dunaju je bilo zborovanje založnikov časopisov, ki se je posvetovalo, kako odpomagati pomanjkanju papirja in vednemu draženju. Zastopnik čeških in nemških časopisov iz Prage, poslanec Nemec, je ostro ožigosal postopanje papirnic in pojasnil, da vladajo na Nemškem dosti boljše razmere, kakor pri nas. — Zastopnik papirnic se je sicer nekaj izgovarjal, a zborovanje je spoznalo, da so njegovi izgovori piškavi in je sklenilo storiti vse, kar je mogoče, da se ustavi povsem neopravičeno draženje papirja.

Parižanka, vredna tri velblode.

V pariško vojaško bolnico je prišla odlična dama, ki je razdeljevala ranjencem darila. Naletela je tudi na zamorskega ranjenca. Ta ji je rekel:

— Ti si res prisrčna in lepa deklica.

Dama: Saj nisem deklica; omožena sem in imam otroke.

Zamorec: To nič ne dene. Prav prisrčna si! Tri velblode si vredna. — Dama se je čudila tej cenitvi, a strežnica ji je stvar hitro pojasnila: Zamorci cenijo vsako stvar na ta način, da povedo, koliko velblodov bi zanjo dali. Vi ste lahko prav zadovoljni, kajti meni in mojim tovarišicam je rekel ta mož, da je vsaka izmed nas vredna le enega velbloda.

Gospodarske zadeve v Romuniji.

Iz Budimpešte poročajo: Romunska vlada je dovolila poštni in železniški tranzit za Turčijo. Romunska paketna pošta iz Sofune prihaja čez Bolgarijo in Turčijo na Romunsko. Zlati agijo je narasel v Bukareštu na 45 odstotkov.

Za izročitev Besarabije.

Iz Bukarešta poročajo: V političnih krogih vzbuja veliko pozornost knjiga bivšega ruskega ministra Kasa, ki se zavzema za to, da naj bi Rusija izročila Besarabijo Romuniji.

Italjanska fronta razširjena.

"Secolo" je poudarjal interes Italije na Albaniji. Pomenljivo dostavlja, da kdor se dotakne Albanije, se je dotaknil ostrine italjanskega meča. Končuje pa, da italjanska fronta ne sega samo od Stilfserskega sedla do Krasa, ampak tudi od Skadra do severnogrške meje. Torej so razširili fronto po tolikih neuspehih, da jih bo še več.

POZOR, GOZDARJI!

Delo dobi 40 mož za delati drva. Plača je $1.40 do $1.50 od klaftre. Katerega veseli, naj pride na Alexander Lane ali na Czar, W. Va., kjer se dela za Buchanan Pemlkn Co.

John Keržišnik.

Box 20. Czar, W. Va.

OGLAS.

NARAVNA VINA

Cenjenim rojakom priporočam svoja

iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. $6.50, 27 do 28 gal. $15.50, 50 gal. $27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon $14, 50 galon $25. Lansko belo vino 27 do 28 galon $14, 50 galon $25, rdeče vino 27 do 28 galon $12.50, 50 galon $22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4½ gal. $12, 10 gal. pa $25. Pri omenjenih cenah je vštet tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem

S. JACKSE,

Box 151, St. Helena, Cal.

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ST. BARBARA 1901

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

MEDEM PHOTO SERVICE

Avstrijske čete pri vhodu v neko jamo na Krasu.

Halupa.

Tam v Galiciji smo pobrali to besedo, stari so jo izročili novo došlim in tako se je prijela in je šla z nami v ta skalnati svet. Noben Janez ni bil tako trd, da bi si je ne bil utepel v glavo. In kar je nekaj izrednega, je to, da ima vsak Janez "halupo" rajši nego 'dekungo', medtem ko rajši 'šturma' nego naskakuje, rajši "angrajfa" nego napada, rajši "forika" nego prodira in ima več spoštovanja pred "gefehtom" nego spopadom. "Hinteras" mu je vse bolj domač nego žična ovira in tako Janez tudi vse rajše "špara menecjon" nego štedi s strelivom. Halupa pa je ostala.

V teh dolgih mesecih, kar se klatim po severu in jugu kakor sveto pisemski Ahasver, zmerom tam, kjer premika orožje državne meje sem že skoro pozabil, kako se živi tam v varnem ozadju, lahko to mislim z gotovostjo, da so ljudje že do grla siti granat in šrapnelov in strašnih zgodb, ki jih kujejo šušmarji v potu svojega obraza. Saj je vedno tista pesem. Komur so jo kdaj zares godli topovi in puške bo mojih misli, da se te muzike ne da popisati tako kakršna je. — Kdor ni bil sam v avditoriju, mu jo nobene "note" ne razodenejo. Zato sem se do samih solz smejal tisti gospodični, ki se je enkrat v avgustu ob solncu in v miru božjem tako heroično razmahnila v verzi:

"Grme pod jasni svod topovi
in rušijo se nam domovi,
a kaj zato? —"

"Pod Rožnikom so lepi dnovi", sem zašpinil to klobaso v vsej hudomušnosti, ko sem jo čital in Bog mi grehe odpusti, zakaj premočen sem bil do kože in ves prezebel, usta pa že peti dan niso okusila gorke jedi!

Pustimo topove! Mi smo, ki jih ne poslušamo samo, ampak smo njihov cilj; zadene ali izgreši, živ ali mrtev, ali pohabljen na vse več ne čase. Ravno to je, kar nas dela moške, ako prihranimo te grozote zase. Pustimo jih v srcu, kakor jih je kdo občutil. Piskaj, tuli, hruši, brni, bumfaj, kakor hočeš, nikdar ne boš dopovedal, kako vsekata granata ali šrapnel.

Pa je toliko hvaležne snovi iz našega vsakdanjega življenja. Še humorja ne manjka tu — tam. — Saj vendar takega življenja prej nikdar nismo živeli, torej je že za nas same nekaj novega, zanimivo pa je še posebno za tiste, ki smo jih pustili doma.

Zdaj, ko zapada sneg, ko mrzle vihre tulijo med drevjem in skalovjem, zanima domače naša usoda bolj, kako se borimo s tem mrzlim sovražnikom, neko kako nabijamo Lahe; zakaj, to vedo, da imamo za "polento" prav dosti "ocvirkov", drobnih in debelih. Ampak tudi proti generalu — zimi se varujemo, kamor pridemo. Večinoma dobimo že zgrajene halupe, če ne, so pa brž postavljene. To gre kar hitro. Inženir si je vsak sam, parcelo pa kar izbereš, kjer se ti zdi bolj varno mesto pred izstrelki lavinama. Za stavbeno dovoljenje ni treba moledovati, tudi stavbni ogledi, proračuni in druga taka mirovna šara odpade. To je kar prijetno! Če gre dobro, pa je v enem dnevu halupa pod streho.

Koliko sem jih že imel! Vsaka drugačna. Samo to je bilo, da se v nobeni nisem imel časa vdomačiti, ker je vedno prezgodaj prišla selitev. V Galiciji je šlo s halupo kar igraje. Kjerkoli sem hotel, sem stal kar naenkrat meter globoko v zemlji. Če ni bilo za streho desk, sem pa šotorno plahto napel, malo slame po tleh, pa je bilo. Kaj bi veliko onegavil, poglavitno je, bila streha, gorko je bilo spomladi in poleti. Zdaj je pa že drugače. Pa še malo razvadi se človek, ali dobi boljši okus, vsakega nekaj. Vsaka nova halupa je popolnejša od prejšnje, če je material na razpolago. Ta, ki jo imam zdaj, je res že cela koča in vredna, da je opišem.

Dvoje ogromnih skal. Kakor sta visoki in široki, tako daleč si stojita nasproti bogzna koliko stoletij že. Z vrha gore ju je gnala usoda morda skupno po strmih pečinah in tu v žlebu sta se ustavili; dvoje okamenelih sester. Nikdar si nista mislili, da se bo živ človek zatekel k njima po zavetje. Tako gladko sta odrezani na znotraj, da si lepših sten ne morem misliti. Na vrhu so ju pijonirji zvezali s težkim brunom. Ne vem, kje so ga posekali. Sveža orehovina je, morda so še lani lučali otroci krepeljca v veje in se pričkali za plen nikoli se ne bodo več od tega drevesa, ki nosi zdaj vso težo moje strehe. Spredaj in zadaj s kamenov zložen zid in nanj se stekajo deske od bruna, vsakovrstne deske, ozke in široke, tanke in debele, kakršne se je pač dalo dobiti. Nekaj se jih je porabilo za oboje skromnih vrat, ki so istotako zbite iz njih in imajo tako močne železne tečaje, kakor najtežja vrata "Wertheimerice", pa strašno originalno leseno kljuko in avtomatično zaporo. Zgoraj v vratih je majhna odprtina, ki je zadelana s šipo iz bogzna katerega okna tistih bajt tam v dolini, ki so zdaj že vse pokončane od granat in ognja in komaj da še kažejo nekaj ožganih reber. Prav tik vrat je podolž vzidano še celo okno z dvema šipama, kdo ve, ali ga niso odpirale kdaj nežne roke, ali ni na te šipe trkal kdaj v pozni uri nestrpen fant? Zdaj se komaj veter oglasi v njih, ki vrže vanje kak trenotek tropo deževnih kapelj, ali gručo snežink. Malokdaj prodro skozi nje žarki skopega zimskega solnca. Takrat je nekaj svečanostnega v halupi, kakor da je postelja tam ob drugi steni s samim zlatom okovana in da je oblita od zlata, mala mizica in oboje klopic in leseni pod in dvoje dolgih polic z vsemi steklenicami in škatljami in drugo šaro, ki jo še nosijo. Pečica tam pod oknom, ki jo vedno obkroža kup suhih bukovih polen, se kar pohlevno tišči med drvmi, prepohlevno, saj mi je vendar tolika dobrotnica! Kadar se zažene tam zunaj mrzel piš, takrat pa pečica še bolj potegne nego ponavadi, kakor nalašč, češ: mraz ti pa že ne bo, fant, kadar si zunaj v službi. Sluga Andrej prav pridno skrbi za to, da peč ni nikdar lačna, seveda, ker se kanalja sam rad greje, ampak po listje ga že gonim ne vem koliko dni, pa ga še danes ni preskrbel in ne vem, kdaj se mu bo zljubilo, rešiti me te pokore na trdih deskah. To je res, da so se mi kosti že vsega navadile in da sem že davno pozabil na vse udobnosti iz mirnih časov, kakor: blazine, rjuhe, prevlake, ampak vse kar je prav; zakaj bi pa ne imel malo listja pod kostmi, če se ga tako lahko dobi! Bo treba ušesa naviti Andreju. Drugače čisto pripraven dečko. Vsak dan kaj izpopolni v halupi. Prevlekel mi je obe zgrajeni steni s strešno lepenko in zadelal luknje z ruševino, tudi ob postelji pri steni mi je postavil tako lepenko, napravil je obešalnih in prav čeden svečnik, vsak dan se umisli kaj novega in veča inventar, ampak po listje ga moram enkrat nagnati.

*

Življenje v halupah je zopet poglavje zase.

Zdaj, ko so ljudje navezani ponajveč na skupno bivanje, zavlada kak večer v halupah prav interesantno življenje in kdor ima kaj smisla za opazovanje, zagleda ko kdaj poprej. Še bolj jih zanima, lahko mnogo originalnosti. Ljudje sami se po večini ne zavedajo tega. Njim je vseeno, če se danes drenjajo na deskah ali listju, odejo pod sabo in zahrbtnik za zglavje, samo da so pod streho, da jim ni mraz in da niso gladni, pa jim je, kakor da so doma, kakor da še nikdar niso drugače živeli in da so med sabo že od nekdaj. Zato se mi nemalo čudijo, da jih tako pogosto obiskujem. Ne pojmijo, da je njih življenje zame nad vse zanimivo. Mož sivih las se razgovarja s fantotom, ki se mu je komaj mah pokazal pod nosom, Gorenjec Kraševec in Belokranjec, sameč in družinski očetje, v razgovoru ni razlike. Skupni napori in doživljaji, skupne vesele in trpke ure so jih združile, da so kar ena družina. Taka vez je bila kdaj v šolskih letih, zdaj jo bo napravila vojna. Saj ne čujem malokdaj: — "E, 'Krikskolega', kam greš?" In tudi na dopisnicah sem že mnogokrat čital, kako se je Janez pohvalil domov, da ima "prou fajn krikskolege". Po hudih naporih pač ni mnogo besedičenja v kritjih. Vsak komaj čaka, da mu utrujeni udje najdejo počitka, drugače pa je kake večere v halupah tako živahno kramljanje, kakor med sejmarji. Zdravi dovtipi sole pogovor. Povsod se dobi kaka pristna grča, da skrbi za humor, če ne kje tam doma od Ribnice, je pa kaka gorenjska korenina. Ravnotako je v halupi eden, ki skrbi vedno za ogenj. Sveča služi za razsvetljavo.

Sam pa imam v svoji halupi vedno goste. Zlasti pod večer je časih cela "ofeet". Sicer ne vem, ali se jim zdi pri meni res tako kratkočasno, ali vse se steka k meni. No, kisle vrste človek nisem bil v družbi še nikdar. Tudi šiba vojne, ki lomasti po meni že deveti mesec, me ni izpreobrnila. To je, da imam časih "sanjave muhe", ali kadar sem v družbi, me puste hvala Bogu vedno pri miru. V vojni se treba akomodirati, pa gre. E, časih je kražje pasja. Prej kedaj bi ne bil nikdar verjel, da je živ človek zmožen toliko prestati. Od vraga sem trdni! Tista gospodična, ki mi je pisala nekoč, da "kopriva ne pozebe", jo je kar pogrutala. Kompliment sicer to ni in kak filister bi jo za to morda še pravdi izročil, ampak ona je že vedela, kaj mu je pisala. Jaz bi le želel, da bi bila njena trditev resnična. Le čast resnici: v moji halupi je kak večer res od samega zlomka prijetno. Ta ali oni pove kako veselo dogodbo iz dneva, če pa te ni, pridejo na vrsto kake bolj 'okrogle' iz prejšnjih časov, — saj smo sami med sabo!

Najživahnejše pa je, kadar nas pride kratkočasit godec s svojo veliko harmoniko. To mu pa gre izpod prstov! Pa že tako ureže, da ti mora privzdigniti pete. Star lisjak! Bogzna koliko podplatov ima že na vesti! Puške in harmonike bi ne dal od sebe, prej življenje! Pravi, da kakor je oboje prinesel v vojsko, tako bo nesel oboje iz vojske. Bog mu daj! Marsikak večer nam je že krajšal čas. To so tekle ure kakor blazne, kolikokrat so sicer, kakor da se vlečejo v večnost! — S pijačo se baš ne moremo pobahati. Pa se že prestane. No, za potrebo se že dobi "mokrote"; ampak pijača ni vse, kdor ne verjame, naj pa k meni pride. Ampak kavarno imam. Kave pa kolikor komu drago in kadar hoče; čaja tudi. Take porcije, za pet ran božjih, pa vse zastonj. Saj to je! Tam zadaj take jeremijade z draginjo, pri nas pa vse "muhte", kakor bi dejal Belokranjec. Pisal sem o tem že temu ali onemu v Ljubljano in vsakega prav iskreno povabil na skodelico. Ali mislite, da se je komu zaskominalo? Kaj še! — Kakor so bili kdaj različnih misli, zdaj sem jih našel vse edine, zakaj nihče se ni odzval, ampak vsak mi je enako odpisal, da je bolj zadovoljen v "Evropi" z manjšimi porcijami četudi jih je treba drago plačati.

Kadar pa se mi večerna družba razgubi, sežem na polico po debelo knjigo: nek nemški roman, sko-lo dolgočasen, zato glojem na njem že par tednov. Ko bi me dobri doktor Š. dobil kdaj prej pri takem mrcvarjenju duha, bi obupal nad mano. Pa kdo mi bo zdaj zameril! Zdaj je poglavitno, da se čas ubije.... Kaj pa hočeš vraga na fronti je mir, v halupi dolg večer, spati ne morem vso noč, pa še posebno na trdih deskah, to se razume. Ja, ampak Andrejca kar ne morem spraviti po listje. Kanalja! Ravno zdaj je imel izgovor, da je moral drva napravljati. Kaj mu morem? Drva so res še bolj potrebna nego listje. Naj kar naenkrat zamete....? Rajši pa že počoro delam na trdih deskah, nego da bi me zeblo. Presneti Andrejc, pa me je zopet ugnal!

V. M.

Na primorski fronti.

Ob jutranjem svitu odrinemo na Podgoro, ki leži onstran Soče zapadno od Gorice.

Pot nas vodi skozi vedno zeleno goščavo lovorja in mirt. Nočna tema se umika dnevnemu svitanju. Zrak je soparen in vlažen. Tako je, kakor bi se porajala pomlad in vendar smo še sredi zime. Toda troči dih, ki gre po dolini, stavi toledar na laž in tu in tam kuka z zemuje objestna trobentica. Na magnolijah se napenjajo popki, mandlji, breskve in smokve izpuščevajo sladek vonj. Še pred malo dnevi je žvižgala burja čez gole Kras in ledeno kameno morje krut mraz je pretresal ude in tam od blestečih se triglavskih ledenikov so se podili težki oblaki proti benečemu se morju.

Sedaj se je veter obrnil, prihaja le od juga sem in prinaša s seboj gorki zlačni tok z afriških obal. Krepko koračimo. Kakor hitro postane svetlo, je pričakovati železnih pozdravov neugnanega snubca "mesta vrtov". Mimo razstreljenih hiš in koč, globokih granatnih jam in strmih sten nas vodi pot, ki je na sovražniku vidnih mestih izvrstno maskirana z drevjem in grmovjem. Pred nami se prikaže novonapravljeno pokopališče, ki hrani zimske ostanke onih junakov, ki so padli v bojih na višini. Z ljubeznipolno pieteto negovan in oskrbovan je ta kosec zemlje bolj podoben vrtu. Tu in tam se sveti iz lovorjevega zelenja marmorjev kamen, ki krije grob častnika, križe ovija bršljan. Ustavimo se za trenutek h kratki molitvi, nato spemo dalje. Kar je četa tu storila za pot, je občudovanja vredno. Poleti je bilo treba mučno plezati po kamenitih ozkih stezah, kjer vodijo sedaj udobne, cestam podobne, v serpentinah zgrajene prometne poti gor k podzemskemu mestu, ki je medtem nastalo na višini 240, slavnoznani po žilavi brambi proti mnogokratni premoči. Udobni, zračni prostori, vsekani v skalo ali razstreljeni, nudijo častnikom in moštvu varen dom. Vsa tehnična pomožna sredstva so se pri tem na vzoren način izkoristila. Dopolnjevanje in preskrbovanje čet se vrši brez hibe prav do ozadja borečih se skupin. V skalo vsekane shrambe krijejo za več tednov zadostujoče zaloge živil, obleke, orožne opreme in vseh drugih vojnih potrebščin za četo. — Zgrajene so kuhinje, v katerih domujejo in se sučejo kuharji kakor doma v vojašnici. Vodovodi in rezervarji dajejo pitno in vodo za kuhanje. In vse to je nastalo od avgusta sem, ob katerem času je bilo videti vse še skrajno primitivno in razen nekaj strelskih jarkov in staniš najenostavnejše vrste ni bilo ničesar drugega. Na dohodni črti, ki je bila na mnogih mestih izpostavljena sovražnemu ognju je bilo skoraj vsak dan človeških žrtev in izgub na tovornih živalih; to se že dolgo več ne dogaja, dasi naraste ogenj dostikrat do neza slišane ljutosti.

Koneno smo na vrhu in pod vodstvom častnika nastopimo potovanje po labirintu strelskih jarkov in krilnih naprav, ki preprezajo se laj skoro golo višino kakor pajkova mreža. Nekdanji lepi zeleni gozd, ki se je raztezal tu, je skoraj popolnoma izginil. Sovražna artilerija ga je s svojimi težkimi izstrelki podrla, zdrobila in zravnala z zemljo; le tu in tam še štrli kvišku razcepljen štor, to je vse, kar je ostalo.

Postojanke so veličastno zgrajene, jarki preskrbljeni s tlakanimi odtoki. V plečobranih line za municijo, pred fronto mnogo vrst žičnih ovir — v najsprednejših so po cele dneve viseli v poletnem solncu italijanski mrliči, ki so se bili ondi ujeli, in s svojim smradom neznosno mučili branitelje v strelskih jarkih. Razen tega so tu volčje jame, kakor se je sploh vse, kar si je mogel izmisliti iznajdljivi duh tehničnih čet, uporabilo tukaj. Vtis imaš, da stojiš na nepremagljivi fronti, ki se vrhu tega brani z minometalci, ročnimi granatami in dobro merjenim pehotnim ognjem.

Tu ne bo nikdar plapolal savojski križ! tako misli vsak, kdor je zrl v vesele obraze hrabrih branilcev in čital v njihovih ponosnih očeh sklep. Tu ne pride skozi niti peklenšček! Na vsakih prsih se sveti kolajna, pa tudi po dve in tri niso redke.

Zdaj vlada mir, nasprotnika ni videti, tudi njegova artilerija molči. Ljudje pripovedujejo na vprašanja mirno, priprosto in stvarno svoje doživljanje. Nič ne vedo o svojem junaštvu, samo o spolnovanju dolžnosti. Pač priznavajo žilavo vztrajnost in hrabrost sovražnika, toda ne spoštujejo ga ne. — Bersagliere in alpince nazivajo vrle vojake, ki so po krvavo odbitih napadih poizkušali vedno zopet z novimi. Drugi, ako so bili odbiti, niso nikdar več prišli. Opisujejo hrupni način italijanskih napadov, kjer drug drugega glasno vzpodbujajo, in naraščajoči strah naprej valečih se množic, ki so dospele že blizu do prve ovirne vrste, ne da bi bile dobile le en strel. Ko je nato zaprasketal ogenj, se je ozračje napolnilo z bolestnim krikom in kletvino, čemur je večinoma sledil paničen beg. A prišlo je tudi do ročnega boja. Do boja s kopitom in bajonetom, z nožem in s pestjo v kosih jarka, kamor je tu in tam udrla nadvladajoča premoč. Toda iz jarka se ni nikdar vrnil živ noben Italijan.

Sedaj razen artiljerijskega ognja že dolgo časa ni bilo več nobenega napada.

Patruljni boji so češči. Naj se Italijani še tako previdno plazijo bliže, vselej so opaženi in padejo navadno v zasedo, katero jim pripravijo naši ljudje. Nasprotno pa se vselej posrečijo nenadni napadi, ki jih izvajajo z veliko podjetnostjo, smelostjo in zvitostjo. Italijani utrpe pri tem navadno občutne izgube; v svoji jezi se nato maščujejo z ojačenim artilerijskim ognjem proti našim postojankam, ki časih naraste v vrtinčast ogenj.

O priliki enega zadnjih izletov takega četujočega poveljstva so presenetili naši ljudje pol stotine alpincev v v brezskrbnem počitku. V kratkem ročnem metežu je bila dvanajstorica ubita, ostali so se udali. Ljudje so vsled tega, ker jih sovražnik sedaj zanemarja, skoraj razžaljeni in ničesar ne žele bolj nego skorajšnjega napada. Postojanke zapustimo s ponosno zavestjo, da bodo ti ljudje, pa naj pride karkoli, vztrajali do konca.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO

82 CORTLANDT ST. NEW YORK N Y

MOLITVENIKI:

Skrbi za dušo, v platno vez.	—.50
Marija Varhinja, v platno vezano	—.50
Marija Varhinja, v usnje vez.	$1.20
Sveta Ura, v usnje vezano	$1.20
Štajski Glasovi, v platno vez.	—.45

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski	—.25
Abecednik nemški	—.25
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Angleščina brez učitelja	—.40
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Domači zdravnik	—.50
Fizika 1. in 2. del	—.45
Hitri računar	—.40
Katekizem vez. veliki	—.40
Katekizem vez. mali	—.15
Nova kuharska knjiga	—.90
Obča zgodovina	$4.00
Pesmarica, nagrobnice	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Slovensko-angleški in angl.-slov. slovar	$1.50
Slov. angl. in angl. slov. slovar	—.50
Slovenska Slovnica, vez.	$1.20
Spretna kuharica	—.75
Vrtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00
Voščilni listi	—.25
Veliki vsevedež	—.40
Zgodba sv. pisma	—.60
Živrovnik, narodne pesmi, 2. in 3. zvezek, ves., po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Bitka pri Visu	—.30
Božični darovi	—.15
Biganova osveta	—.25
Črni bratje	—.25
Deteljica, življenje treh kranjskih bratov	—.25
Don Kižot	—.20
Doma in na Ptujem	—.25
Erazem Predjamski	—.20
Fabiola	—.35
George Stephenson, oče železnic	—.20
Gočevski katekizem	—.25
Hedvika	—.25
Hildegarda	—.25
Hirlanda	—.25
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izdajalec domovine	—.20
Jaromil	—.20
Jeruzalemski romar	—.45
Knez črni Jurij	—.25
Krvna osveta	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Malomestne tradicije	—.25
Mesija, 1. in 2. zvezek	—.80
Miklova Zala	—.35
Mlinarjev Janez	—.45
Mrtvi gostač	—.25
Muzolino, ropar Kalabrije	—.35
Na jutrovem	—.30
Na različnih potih	—.20
Nedolžnost preganjana in poveličana	—.20
O jetiki	—.15
Odvetniška tarifa	—.30
Pavliha	—.25
Pod Turškim Jarmom	—.25
Pregovori, prilike, reki	—.25
Revolucija na Portugalskem	—.20
Rinaldo Rinaldini	—.35
Roparsko življenje	—.20
Srečolovec	—.20
Strelec	—.20
Sv. Genovefa	—.25
Sv. Notburga	—.25
Titanik	—.30
Trojak, povest	—.50
Turki pred Dunajem	—.35
Vojna na Balkanu, 13. zvez.	$1.85
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	—.50
Zgodba o povišanju	—.30
Zgodovina slov. naroda 5. zvezek	—.40
Zlate jagode, vez.	—.30
Življenja trnjeva pot	—.50
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—.75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, kršćanski deček	—.25
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Korejska brata	—.30
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.30

TALIJA.

Zbirka gledaliških iger

Pri puščavniku	—.20
Idealna Tašča	—.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Z slikami mesta New Yorka po	—.25
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.30

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav, mali	—.10
veliki	—.25
Balkanskih držav	—.15
Evrope, vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$1.50
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—.25
Avstro-Ogrske mali	—.10
veliki vezan	—.50
Celi svet	—.25
Velika stenska mapa U. S na drugi strani pa celi svet	$1.50

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na **glavnega tajnika** Jednote, vse pritožbe pa na **predsednika** porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Muhoborci.

Spisal Fran Milčinski.

(Nadaljevanje.)

Župan je poslušal in pil in čim dalj je poslušal in čim je več pil, tem bolj mu je bila stvar jasna. Rešitev, ki so jo pri občinski seji zastonj iskali, tu je ležala na dlani! Sploh te seje v pisarni — vsem se tako mudi v gostilno, kako se naj kaj pametnega sklene v pisarni! V gostilni, tam, se rode misli!

Kar se je pa ta večer v gostilni pri "Pikapoloniei" dogovorilo, sklenilo, potrdilo in z vinom zalilo, ni bilo nič manj nego

načrt,
kako se Muhoboru pribori
sodnija:

1. — Uvažuje, da ustanovitev sodnije v Muhoboru ovira zgolj prepičlo število sodnih opravil, je sveta dolžnost zavednega Muhobora, da to število digne.

2. — Dvigniti se morajo predvsem kazenska opravila. Kar zmorejo druge občine, zmore tudi prebujeni Muhobor in ni mu treba, da zaostaje v kateremkoli pogledu za katerokoli občino. — Tudi za Lučani ne, ki imajo po 3 uboje na teden! Navzlic temu pa pričujoči odsek po resnem preudarku v svoj program ne sprejema ubojev, dasi v sedanjem važnem trenotku ne nakoplje neljubih zamer in razdirajočih nasprotstev. Pač se pa vsi pričujoči v prid obči koristi svečano zavezujejo, da bodo do preklica po vsaki kolikaj zabavljivi besedi razžaljeni in bodo tožili.

3. — Vsi navzočni se zavezujejo, da si do preklica drug drugemu ne blaga, ne dolga ne plačajo izlepa: vsak mora tožiti.

4. — Vso škodo, ki tako nastane temu in drugemu članu odseka, poravna občina in sicer na ta način, da nakloni potrebno svoto Olepševalnemu društvu kot izredno podporo, načelnik Kregar pa bo skrbel, da pride v prave roke.

5. — O vseh teh ukrepih — jezik za zobmi!

Vsi so podpisali in župan je spravil listino. Globoka ginjenost je obšla zarotnike, vstali so, segli si v roke, objeli se okoli vratu in zapeli:

"Mi pa ostanemo, kakor smo b'li...."

Zunaj je vohal po trgu črevljar Kos, kapelnik trškega orkestra, sestavljenega iz njega in dveh sinov. Bilo je v predpustu in vohal je okoli ogalov, kje bi kazalo kaj zaslužka.

Ko mu je torej na uho zadonelo prijazno petje od 'Pikapolonice', je šel in je pokukal noter. In nikdo drug ne bi bil tako dobrodošel kakor on.

— Črni kos, zapoj! — ga je vsevprek pozdravila živahna družba.

— Koj grem po kljun, — je odgovoril in smuknil domov. Ena, dve je bil nazaj s fantoma in z godali in že so zabučali "Mladi vojaki", da so kar šipe zabrnele v oknih.

Tačas se je župan spomnil svojih uradnih dolžnosti. Ustavil je godbo kar v sredi komada in je ukazal poklicati gostilničarko.

— Polona, — je rekel, — red mora biti, jaz pa sem za to postavljen, da zanj skrbim. Policijska ura je potekla, ti pa imaš še odprto gostilno in ne le, da jo imaš odprto, še godce imaš v gostilni, licence pa nobene. Tega kot župan ne smem in ne maram trpeti. Tukaj imaš listek, ta listek je pravica za črez pro in za godbo, razumeš: jutri pa pridi plačat v pisarno.

Zdaj je bila stvar v redu in — "Mladi vojaki" so se brez greha zoper cesarske postave nadaljevali.

Pav veselem rajanju se niso pozabili resni naklepi. Kregar je vodil zapisnik o razžalitvah in razni "mulci" in "kmetavzi", ki se drugače nikdo ni zmenil zanje, so se zdaj navdušeno jemali na znanje in točno beležili in Kosu in njegovima drugoma se je kaj imenitne zdela novotarija, da je orkester vsako psovko moral pozdraviti s tušem. Do enajste ure je bilo že pet razžaljenj: podlaga petim tožbam; do polnoči jih je bilo deset: deset stavbenih kamenov za sodnijo!

Prešerna radost je prevzela vso družbo.

S prijaznim sodelovanjem kuhinjskega ženstva se je zaplesal ples z blazino. Župan z blazino v roki se je sukal sredi kola in preudarjal, pred katero krasotico bi jo zagnal. Odločil se je za Polono. Pred njo je vrgel blazino, da se ob živahnem odobravanju veselih sorajavcev prelepo poljubita.

Pa je tako naneslo, da so se baš tisti hip odprle duri in je vstopila mati županja. Morebiti je bila že kaj časa poslušala in špegala pri durih.

— Mož, — je rekla, glas ji je bil osoren in se je tresel, — mož, pojdi domov! Julka se joka, otrok se boji za svojega očeta!

Župan je vstal. Polona je švignila v kuhinjo, plesalci so se potuhnili.

Župan je pogledal godbo, godba, je utihnila in župan je rekel:

— Zijala se joka? Kaka pa si mati, pa puščaš otroka samega, ki se joka? To spada pod paragraf! Kregar, zapiši!

Kregar je delal, kakor da bi res pisal.

— Saj grem domov, ali ti greš z mano! — je rekla županja.

Hotela je prijeti župana pod pazduho, pa župan je dvignil roko.

— Stoj! Vlačiti mirne goste iz gostilne, je motenje obrta in spada pod paragraf! Kregar, zapiši! Žena, jaz pravim: V imenu postave, pojdi domov! Ali naj pošljem po žandarje, da te primejo zaradi kaljenja nočnega miru! Lepa čast, če bodo žandarji gnali županjo po trgu!

Županji se je inako storilo.

— Žandarji me pa že ne bodo gonili. Lahko noč ali pa dobro jutro, kakor hočete! — je rekla, obrnila se in zaloputnila duri.

Župan je mignil proti kuhinji in prišla je Polona in mignil je še godbi in ples z blazino se je nadaljeval tam, kjer je bil prekinjen.

Ob poldveh je brivec hotel sesti na stol, pa ga je zgrešil in je padel pod mizo — to se lahko pripeti vsakemu človeku, kateri nima zadaj oči. Držal je kozarec v roki in čeprav je s precejšnjo silo lopnil ob tla, vina le ni razlil. In če mu je telo izgubilo ravnotežje, ni mu ga izgubil duh. Komaj je sedel na tleh, se je že oglasil:

KREŠIČ — 32 —

— Gospoda, prosim za besedo!

— Živio šema in tuš! — Bilo je to razžaljenje št. 11.

Ob dveh so se ravnali domov.

— Koliko dobite vi navžarji? — je godce vprašal župan.

— Šest kronic boste dali, gospod župan, — je ponižno odgovoril Kos.

— Velja, — je rekel župan, — ampak me moraš tožiti! Brez tožbe nič ne plačam.

Za takim junaštvom tudi Aleš ni maral zaostati:

— Slavica, — je rekel, — vino gre na moj račun. Koliko ga je?

— 22 litrov in godci 3, je vkupe 25.

— Dobro, velja. Kar toži me za plačilo!

Trinajst tožb! Pa da Muhobor ne bi dal sodniji nič dela? En — sam večer pa trinajst tožb! Izredno število, velikansko število, toda nesrečno število!

Šesto poglavje.

DVA STROKOVNJAKA.

Nemara med najčastitljivejše svetinje slovenskega naroda spada stara, vsepovsod razširjena globoko ukoreninjena navada: kadar se snuje kaka stvar — vse mogoče ljudi se vpraša in posluša, le strokovnjaka nobenega!

Tako tudi v Muhoboru.

Toliko ugibanja, krika in prahu za sodnijo! Da bi pa tudi le enemu izmed onih, ki so vodili vso zadevo, prišlo na misel in se bi šel posvetovat k Civhi ali k Smerajcu, ki sta na samotnem koncu trga, imenovanem Brinje imela drug poleg drugega svoji domovanji in sta nadaleč okrog slovela kot najzagrizenejša pravdarja vsega sodnega okraja — tega pa ne!

In vendar Civha — kak mož je bil Civha? Na sodniji je bil kar domač! Če ga teden dni ni bilo na pregled, že so ga pogrešali in kadar se je zopet pokazal, gotovo ga je sodnik prijazno vprašal:

— O, Civha, ali ste še živi? Sem že mislil, da vas je vzel hudič!

Strokovnjak je bil v kazenskih in v pravdnih stvareh.

Zaprt pravzaprav ni bil dosti. Ovaden, da ovaden je bil neštetokrat, toda znal se je, strokovnjak, izmotati iz zanjk postave kakor nikdo drugi. Le kakih dvanajstkrat je imel nesrečo in je obsedel: trikrat zaradi zajcev dvakrat ali trikrat zaradi borovcev, trikrat zaradi jezika, enkrat zaradi lovskega čuvaja in zaradi žandarja — vse vkupe prazne neumnosti, ni vredno, da bi o njih govoril! Enkrat pa zaradi prisege. Tri mesece je dobil zaradi prisege in vsak mesec en post — ta kazen je bila bolj nerodna! Toda dobil jo je po nedolžnem. — Resnice res ni govoril pred prižganim svečama, tega ne taji — kar je res, je res! Ali prisega le ni bila kriva, zato ne, ker Bog pred katerim je prisegal, ni bil pravi Bog. Pravi Bog ima na križu glavo nagnjeno na desno stran ta pa jo je imel na levo. Ta torej sploh ni bil živi Bog, ampak levi razbojnik, pred tem pa prisega sploh nič ne velja — naj je resnična, naj je krivična, neveljavna je. Tako se je bil zagovarjal Civha pri sodbi. Pa kaj, ko sodniki nimajo več prave stare vere — obsodili so ga in Civha je prestal kazen.

To je bilo pred deset leti, tačas, ko se je s sosedom Smerajcem pravdal zaradi meje v gornji hosti. Tiste pravde je bilo škoda! Že je bil zmagal in soseda Smerajec je kar piskal, toliki se ga zadeli stroški. Pa je oni nesrečni desni razbojnik zasukal stvar ravno narobe!

Toda ena pravda izgubljena, kaj to Civhi! Koliko jih je pa izgubil nasprotnik Smerajec, še enkrat toliko gotovo kakor Civha! Prezgodaj se je širokoustil Smerajec okoli po krčmah:

— Civha je spoznan za krivoprisežnika, nobena prisega se mu ne bo več dala, vse pravde bodo zdaj moje!

Civho, strokovnjaka, ni bilo tako lahko ugnati! Izgubil je prisego, to je res, ali preskrbel si je nadomestek, ki v pravdi še več šteje kakor prisega, priskrbel si je stanovitno pričo, pastirčka Jerneja. Komaj 14 let je bil star, nedolžen kakor angel, nič v soroda s Civho, ta je odslej v vseh pravdah stal Civhi ob strani — vse je videl, vse je čul, na vse se spominjal, na vse prisegel — pravi biser med pričami! Civha ga je vzel kar za svojega in mu obljubil doto, tako je ljubil bistroumnega fanta.

— Smili se mi, — je rekel, — ker je sirota.

Tak možak je bil Civha!

Njegov sosed in sovražnik — Smerajec je bil deset let mlajši od njega, toda v tožbah nič manj podkovan, le nekoliko previdnejši. Pravdarstvo mu je tičalo že v krvi. Njegov oče in stari oče sta bila oba strastna pravdarja, noben sosed ni vztrajal poleg nju, vsak je hitel prodati domačijo in ubežati iz neprijetne soseščine. Civha je bil prvi, ki je vztrajal, česar so se drugi bali, njemu je bilo v slast.

Smerajčevi so bili taki, da so se tožarili tudi med sabo. Mladi, oče sedanjega gospodarja, je n. pr. branil staremu pot skozi vežo, češ:

— Kamrico ste si izgovorili, pota v njo pa ne! Hodite skozi okno!

Glas o tej pravdi se je daleč na okoli ohranil do današnjega dne in govorica trdovratno trdi, da je stari izgubil pravdo in res — skozi okno moral laziti v svoje stanovanje.

Ohranil se je "zamerk", kako je potem ta za pravico tako vneti sin sam izročal domačijo svojemu nasledniku. Ta zamerk je zanimiva priča razmer in duha pri Smerajčevih. Izgovoril si je izročevalec poleg drugega:

— Stibelje do smrti in pot čez vežo v štibelje vun in noter, pa tudi po štengah imam pravico hoditi gor in dol in če bi hotel iti za peč, da bom lahko šel. Dve jablani sta moji, kteri si hočem izbrati, in lahko po vrtu hodim in tresem pa se tudi lahko vležem pod jablano. Pa dve kokoši, pa dam lahko valiti obema, pa kokoši imajo pravico in piščeta po vrtu hoditi in črez vežo. In če je treba jest iti, da me pokličejo ....

O, od Smerajčevih se je dalo kaj naučiti! Mladi Smerajec, kako rahločuten je bil za pravico namreč za svojo! Ali ni po vsej sili hotel tožiti Civho zaradi čebel, ki se hodijo past na njegovo njdo! In zelo se je čudil, da za čebele ne veljajo tiste postave, kakor za krave, ki uhajajo v tuje!

Predale je imel polne sodnih spisov, starih, zamazanih, v pregibih preperelih, in novih; ta zbirka je bila rodbinski arhiv in ponos vse hiše. Ob dolgih zimskih večerih je Smerajec privlekel kak šop teh spisov na dan, družina je sedela okoli mize ali pripeči, in čital jih je počasi in preudarno, sukal in tehtal je pečudne pravdoznanske besede, razlagal jih je in pravil o prepirih za katere je šlo, in družina in zlasti naraščaj, dva paglavca, se pazljivo poslušali zgodovino rodu in rodbinski duh se je vzbujal v vseh poslušalcih in kadar so razmere tako nanesle, da je kazalo sosedu namazati hišo ali porezati cepljence, Smerajčevima paglavcema ni bilo treba šele ukazovati — storila sta svojo stvar iz lastnega nagiba in sta dobro vedela: Naju ne morejo zaprti, še nimava zadosti let.

Taka možaka sta bila torej — Civha in Smerajec in taka dva redka strokovnjaka je Muhobor šel prezirat, ko se je poganjal za sodnijo!

Tisti čas se je pletla med Civho in Smerajcem slučajno ena sama pravda — drugače jih je bilo rado več hkratu — ta pravda je šla zaradi motene posesti. Civha je bil peljal gnoj na njivo in je prazni voz tako obrnil, da je zadnje kolo steklo črez vzare Smerajčeve — hitro ga je šel Smerajec tožit in danes sta imela dan.

Klicana sta bila na tretjo uro popoldne, odpravila sta se po lepi navadi muhoborskih kmetovalcev že zjutraj z dôma: kdo bo delal, ko ima v glavi pravdo, in kdo bo klepal doma sok, zelje in krompir, ko se nudi tak lep izgovor za kosilo v Lučah.

Prvi je šel z doma Civha. Pogledal je proti Smerajčevi hiši, kjer je pri oknu kukal mali Tonček; zamrmral je nekaj in pljunil in jo enakomernega, trdega koraka vsekal po cesti.

Tonček je zakilical v sobo:

— Ata, že gre!

Ata Smerajec je bil že napravljen za pot, hitro je ženi zabičal:

— Na očeta pazi, da ne bodo šli jaje krast iz gnezd! — in jo je ubrisal za Civho.

Tako sta hodila že od nekdaj na sodnijo: Smerajec ni zaupal Civhi, da ne bi že pred zapisano uro stopil na sodnijo in bogve s kako zvijačo zasukal pravdo na svojo stran. Civha pa ni zaupal Smerajcu. Ta vzjamena nezaupljivost je bila tudi vzrok, zakaj sta v Lučah vsakikrat krenila oba v isto gostilno; sedla sta seveda drug čim dalj od drugega.

Tako je bilo tudi danes.

Pri "Zlatem volku" sta bila stara znanca in ljuba gosta. Zlasti kadar sta napajala vsak svoje priče, sta puščala lepe denarce v gostilni. Njuno sovraštvo je bilo gostilničarju dobro znano, upošteval ga je, pa nikdar ga omenil.

— Oče Civha, Bog daj, Bog daj! — je hitel pozdravljati. — Slaba pot, kaj ne? Imate opravke, nonono, to je lepo, le noter, le noter! Kako pa kaj zdravje, dadada? — in že se je oziral po neizogibnem nasprotniku.

Civha je odzdravil, nezaupljivost pa ga je zadržala v veži, dokler ni začutil za sabo Smerajca. Potem šele je vstopil v sobo in se stisnil v kot.

"Zlati volk" pa je pozdravljal Smerajca:

— Bog daj, Bog daj, oče Smerajec, slaba pot, kaj ne, imate opravke — nonono — zdavi ste, kaj pak, dadada. Le noter!

Potisnil ga je prijazno v gostilniško sobo in Smerajec je sedel v drugi kot.

— Malo golaža najprvo, kaj ne, oče Civha? — je nadaljeval 'Zlati volk' svojo službo. — Kakor po navadi, nonono, medtem bo kaj kosila. Rezi, Rezi! Pa pol literčka vina, kaj ne; — Oče Smerajec, kmalu bo kosilo gotovo, ne bo pol ure bo juha mehka, dadada, medtem pa malo golaža, da ne bo želodcu dolg čas, kaj ne — že vem, kako imate radi — pa pol literčka vina.

Rezika je stregla. "Zlati volk" pa se je vsedel na klop ob strani sredi obeh gostov.

(Pride še).

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M. Rojtz, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Saftich.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolico: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjevec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Cherokee, Kans.: Frank Režlsnik.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
Mineral, Kans.: John Stalc.
Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gonže, M. L. Kapsh, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolica: Jos. Adamich.
Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urish.
Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorčič.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik in John Prostor.
Barberton, O. in okolica: Alois Balant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, O. in okolica: J. Kumše.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Kržišnik.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in John Zupančič.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Broughton, Pa. in okolica: A. Dežmar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Josip Suhoj.
Export, Pa. in okolica: Frank Trebec.
Forest City, Pa.: K. Kalar in Frank Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Fitz Henry, Pa.: F. Gottlicher.
Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak.
Irwin, Pa. in okolica: Fr. Dežmar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schulta.
Monessen, Pa.: Math Kikelj.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakšha, I. Podvašnik, I. Magister in U. R. Jakobich.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Peternel.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: L. Blasich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brosich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh.
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marolna.
Kemmerer, Wyo.: Jos. Motek.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1916.

Velja s poštnino vred 35 centov.

Obseg berila:

Domovini in narodu. (Pesem.) — Običajni Koledar. — Strašne številke — Krogla. — Maska. — Razkritelj petroleja. — Red Marije Terezije. — Francija v vojnem času. — Jasna noč. — Moja ura. — Svetovna vojna in katoliška Cerkev. — Duševni blisk. — Pri sanitetnih kolonah, na bojišču. — Eksplozivne snovi. — V lekarni "Avstrija". — Iznajditelj podmorskega čolna. — Galipolis in Dardanele. — Julija Romain. — Rmena pošast. — Doživljaji v zraku. — Podzemljsko mesto v Wieliczki. — Čustvena udova. — Kovač. — Kolonijalna posestva Nemčije. — Bodočnost Evrope. — Urednik. — Pohabljenec. — Le Betail. — O vzrokih svetovne vojne. — Petindvajset frankov. — Kako nastane strelni jarek. — Kdo je bil? — Klasični topovi. — Pes v vojni. — Belgijska armada. — Pri generalnem štabu. — O podobnosti dvojčkov. — Ljubi denar. — Srečanje. — Mobilizacija v Venezueli. — Specialitete. — Prvi polet iz Evrope v Ameriko. — Čudne zgodbe. — Rdeči trak. — Pregled dogodkov svetovne vojne. — Kitaj ski tipi. — Smešnice. — Oglasi.

Slike:

Italijanski vodljivi zrakoplov nad Benetkami. — Sestanek nemškega in avstrijskega cesarja. — Prevažanje avstrijskih čet preko reke San. — Turška artilerija na Galipolisu. — Prizor na cesti v Belgradu: učinek šestnajstpalčne avstrijske granate. — Potop angleške ladije "Majestic" v Dardanelah. — Avstrijska kavalerijska patrulja ob Visli. — Ruska infanterija v zakopih. — Italijani so vjeli avstrijskega špijona. — Avstrijski oklopni vlak v Galiciji. — Italijanski bersaljeri v boju. — Mrtveci v zavzetem belgijskem zakopu. — Italijanska gorska baterija pripravljena za akcijo. — Ranjeni Rusi, zapuščeni od svojih ob priliki bega iz Varšave. — Srbske utrdbe pri Belgradu, razdejane od avstrijskih topov. — Avstrijski vojaki, katere so vjeli Italijani na goriški fronti. — Učinek avstrijskih granat v Žagradu. — Ameriški podmorski čoln. — Vojni arsenal v Belgradu, katerega so Avstrijci razdejali. — Fort štv. 10 pred Przemyslom, katerega so Nemci zavzeli z bajonetnim naskokom. — Avstrijska havbična baterija v akciji. — Pogled na del Varšave. — Bolgarske čete na gorskem prelazu ob srbski meji. — Avstrijske prednje straže v Rusiji. — Italijanska poljska bolnica dve milje za fronto. — Prizor iz Lvova. — Učinek avstrijske granate v Anconi. — Avstrijska invazija na Poljskem. — Ruski vojni jetniki. — Vodljivi angleški zrakoplov. — Bovec s Prestrelnikom. — Triglavsko pogorje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Boj za moko. Ljubljanski župan dr. Ivan Tavčar piše: Pod takimi in enakimi naslovi prinašajo tukajšnji listi sedaj iz trgovskih, sedaj iz pekovskih, sedaj iz drugih krogov vesti, ki nimajo v tej težavni dobi drugega uspeha, nego da občinstvo še bolj razdražijo. Vsak list bi moral delati na to, da občinstva ne vznemirja in da občinstvo predvsem pouči, da moramo v vojnih časih šteti si za prvo dolžnost, biti potrpežljivi do skrajnosti. Kar se tiče aprovizacije z moko, magistrat teden za tednom razdeli med trgovce, mokarje in pekarije predvsem toliko moke, da je z njo pokritih 70,000 krušnih kart, dasi dosedaj mesto in okrajno glavarstvo na teden še nikdar nista izdala 70,000 krušnih kart. Tik te moke, ki torej pokrije celo število krušnih kart, pa se razdeli še precejšnja množina med zavode, gostilničarje itd. Pri tem položaju moralo bi torej izključeno biti, da bi ta ali oni lastnik na svojo krušno karto ne dobil moke ali kruha. Če se pa to vzlie temu zgodi, naj se dotičniki takoj pritožijo na magistrat, mesto da svojo zadevo v liste zanašajo, ne da bi navajali pri tem preciznih dat, tako da magistrat ni v položaju vpeljati preiskavo. — Tudi se opaža, da so vesti dostikrat neresnične. Tako se je že večkrat v listih poročalo, da je bila ta ali ona oseba poškodovana pri navalih na pekarije ali prodajalne. Ravno sedaj se raznaša novica, da je bil pri navalu na vojno prodajalno na Bregu poškodovan nek deček. Poizvedbe pri policiji so pokazale, da je ta stvar neresnična in mora neresnična biti, ker je tisti dan, ko se je baje zgodila nesreča, vojna prodajalna že bila v Gosposki ulici in ne na Brega. Tudi vse druge nesreče, o katerih se je pisalo, se po poizvedbah pri policiji niso nikdar pripetile. Zatorej je skoro verjetno, da tiči v razširjanju takih vesti tendenca, aprovizacijsko delovanje mestnega magistrata v slabo ime spraviti. Če je to pametno, je pa drugo vprašanje.

V samostan je vstopila. Soproga ranjkega kranjskega deželnega barona Heina, Olga baronica Hein, rojena grofica Apraxin, je vstopila v samostan "tolažiteljic ubogih duš — auxiliatrices" v Marienburgu na Nizozemskem in nosi sedaj samostansko ime :Maria Olga Hein.

Iz politične konceptne službe. Deželnovladni koncipist dr. Karel pl. Foregger zum Greifen-Thurn je imenovan za okrajnega komisarja in premeščen iz Ljubljane v Kočevje.

Izpred upravnega sodišča. Dako Makar v Metliki je kupil iz neke zapuščine več zemljišč in poslopij. Zemljišča so bila cenjena na 64,000 K, poslopja pa na 11 tisoč. Dediči so se postavili na stališče, da so zemljišča prenizko cenjena, nakar je Mlakar primaknil še 10,000 K, a s pogojem, da smejo teh 10,000 K dobiti samo nedoletni dediči. Kar je bil Mlakar kupil za okroglo 86,000 K, to je potem prodal za 90,000 K. Pristojna oblast mu je predpisala, da mora plačati 3500 K iz naslova prirastka na vrednosti, češ, da primaknjenih 10,000 K ni šteti v kupnino, nego jih je smatrati za darilo. Makar se je pritožil na upravno sodišče, češ, da je plačal za zemljišča 74,000 K, ker so se mu zdela toliko vredna, pogoj pa, da naj dobe primaknjenih 10,000 kron samo nedoletni dediči, je stavil le iz rodbinskih ozirov. Ker je torej za zemljišča s poslopji vred plačal okroglo 86,000 K, skupil pa zanje 90,000 K, ni dolžan plačati prirastka na vrednosti. Upravno sodišče je pritožbi Makarja proti deželnemu odboru kranjskemu ugodilo in razsodilo, da prirastka ni plačati, ker znaša kupnina 86,000 K, prodajnina pa 90,000 K. Od 5% diference pa na Kranjskem ni plačati prirastka.

ŠTAJERSKO.

Slovenske žrtve vojne. Od Sv. Marka pri Ptuju poročajo: Tudi v naši fari zahteva svetovna vojna mnogo žrtev. Te dni je sprejela tukajšnja Kmetova hiša od stotnijskega poveljnika iz Srbije žalostno vest, da je padel njen sin Josip Bezjak, podomače Kmetov Joža, bivši posestnik v Pobrežju, fara Št. Vid. Smrtonosna krogla ga je zadela v srce ter ga takoj umorila. Zgodilo se je to kakih 48 km od Belgrada proti jugu. Pokojnik je bil že od začetka te vojne vedno na bojišču. Najprej na Srbskem, odkoder se je vrnil popolnoma čvrst in zdrav. Ko je izbruhnila vojna z Italijani, hitel je s svojo stotnijo na soško bojišče, kjer so ga sovražne granate s skalovjem popolnoma zasipale, da so ga komaj živega rešili. V pričetku druge ofenzive v Srbiji je moral zopet na srbsko bojišče, kjer je našel svoj kotiček miru, svoj grob med svojimi tovariši na bojnem polju. Pokojnik je bil miroljuben človek in skrben gospodar ter zapušča žalujočo vdovo in otroke. — Od Sv. Urbana pri Ptuju poročajo: Zelo nas je pretreslo žalostno poročilo, došlo z južnega bojišča, da je padel 15. decembra 24letni vrli mladenič Fran Bračič, posestnikov sin v Janešovcih. Pokojni je bil od začetka vojne na bojišču, in sicer najpoprej v Galiciji, v poletju je pa odrinil na italijansko fronto. In tukaj ga je zadela italijanska granata. Hud udarec je to za stariše, posebno zato, ker je bil padli edini sin. Kamorkoli je prišel, povsod so ga imeli radi. — Iz Št. Ilja v Slov. gor. poročajo, da je v boju padel posestniški sin Karl Celcer iz Selnice ob Muri. Padli je bil pred kratkim odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno. Počiva v goriški zemlji. — S Sladke gore poročajo: Tudi iz naše župnije se žalibog mnogo fantov in mož ne bo več vrnilo z bojišč v svoj ljubi domači kraj. Tako smo tudi dobili poročilo, da vrlega, nad vse delavnega mladeniča Janeza Fidlerja ni več med živimi. Padel je na severnem bojišču. Padel je tudi skrben gospodar Jakob Jagodič, ki zapušča nepreskrbljene otroke in ženo. — Od Sv. Petra pod Sv. gorami poročajo: Ekonom Josip Gubina, ki je služil pri topničarjih v nemškem armadnem zboru, je padel na srbskem bojišču. Bil je jako priljubljen daleč naokoli. — Iz Kapele pri Radgoni poročajo: Že zopet je eden fant iz naše kapelske župnije postal žrtev vojne. Padel je na goriškem bojišču Fr. Močnik iz Velikega Janišberga. Na srbskem bojišču je bil ranjen od šrapnela v nogo, a je vendar precej hitro ozdravel, nakar je bil poslan na karpatsko bojišče; tamkaj se je po hudih naporih v velikem snegu in grozni zimi močno prehladil in k temu je prišla še neka huda bolezen. Zdravil se je po raznih bolnišnicah skoraj celo leto, predno je popolnoma okreval. Meseca septembra je prišel v Celje in tamkaj našel svojega mlajšega brata Ivana, ki se je tudi tamkaj zdravil. Meseca oktobra je bil France že spet prideljen marŠstotniji in tedaj je rekel njegov mlajši brat Ivan: "Tudi jaz hočem sedaj, da greva skupno." In sta tudi odšla na italijansko bojišče. Bojevala sta se kakih sedem tednov proti Italijanom, a kakor strela z jasnega neba pride poročilo od Itana, da je njegovega brata Franceta 18. decembra italijanska granata smrtno zadela in da ga krije že hladna zemlja pri Sv. Martinu blizu Gorice. Za njim žaluje zdaj zapuščena mati, sorodniki in znanci. — Od Sv. Janža na Dravskem polju poročajo: Došlo je žalostno poročilo, da je nemila smrt pobrala mladeniča Mihaela Radoliča. Služil je pri 47. pešpolku. Pri odhodu se je težko poslovil od ljubega doma in dragih domačih. Bil je v najlepši mladosti, star šele 23 let. Boril se je v Galiciji skozi 6 mesecev. — Lovec Fran Zamuda piše z italijanskega bojišča: Dne 4. januarja je izdihnil svojo blago dušo Jakob Rantaša, doma v Rihtarovcih pri Kapeli. Bil je zadet od sovražne granate. Vsi smo ljubili rajnega zaradi njegovega milega značaja. — V neki ogrski bolnišnici je umrl 21letni vojak Jožef Sedmak, podomače Bukovki, doma iz Ljubnega v Savinjski dolini. Umrli je bil vpoklican v vojake 15. marca 1915. Meseca avgusta je šel na soško fronto, odkoder je bil pozneje poklican v Srbijo. Tam je bil težko ranjen. Prepeljali so ga na Ogrsko v neko bolnišnico, kjer je izdihnil in bil tudi pokopan. Pred odhodom na bojišče se je v obširnem pismu ljubeznjivo poslovil od svojih dragih. Zaklical je: "Z Bogom, ti moja rojstna hišica, kjer je tekla moja zibelka, nikdar več te ne bom videl!"

Ranjen. Četovodja Roman Bende, ki je bil že štirikrat odlikovan, je bil sedaj na italijanskem bojišču ranjen od granate v desno bočno stran. Rana ni huda. Prepeljali so ga v vojaško bolnišnico v Feldbach.

Pogrešajo se: Fran Murkovič, 4. marŠstotnija, 14. marŠbataljon, 87. pešpolk. Odrinil je na bojišče meseca septembra 1915 in od tistega časa se ni več oglasil. Poizveduje brat Janez Murkovič, Drakovci, p. Mala Nedelja. — Josip Vengušt, 5. stotnija, 87. pešpolk. Odšel je meseca avgusta 1914 na severno bojišče in se od tedaj ni več oglasil. Poizveduje oče Ignacij Vengušt, Slivnica pri Celju.— Silvester Podkrižnik, 1. marŠstotnija, 87. pešpolk. Pisal je nazadnje iz bolnišnice v Košicah na Ogrskem meseca prosinca 1915 in se od tedaj ni več oglasil. Poizveduje oče Jakob Podkrižnik, Zavodnje, p. Šoštanj.

V ujetništvu. Sv. Jakob v Slov. gor. Zopet se nam je eden oglasil iz ujetništva, in sicer korporal Jakob Kranjc. Pisal je, da je ujet v ruski Aziji. Vsi smo ga že imeli za mrtvega, ker že 14 mesecev ni bilo nobenega glasu od njega. — Sladka gora. Iz ruskega ujetništva se jih je že precej zglasilo, med njimi tudi Jožef Debenak in Miha Svetelšek. Iz italijanskega ujetništva sta se pa zglasila sin župana Fr. Buser in Fr. Dobnik.

Poročnik v rezervi je postal Fr. Luknar, učitelj iz Sv. Jurija ob Ščavnici.

Pozdrave pošiljajo z italijanskega bojišča slovenski pionirji: Anton Cvelbar iz Brežic, Fr. Pondrk iz Ptuja, Fran Fistravec iz Ptuja, Vid Slatner iz Brežic, Karol Kajbič iz Celja, Matija Gajšek iz Celja, Vlado Konc iz Oplonice. Od lovskega bataljona št. 20: Vinko Černelč, poddesetnik, iz Št. Petra pod Sv. gorami; četovodja Ivan Kukovič; desetnik Fran Povh; Ivan Grilc in Fran Fišer. Od 47. pešpolka: J. Fekonja od Sv. Antona v Slov. gor., Anton Tomažič od Sv. Benedikta v Slov. gor., Ivan Šer in Pavel Konrad od Marije Snežne, Jakob Rihtar in Henrik Trunkl od Sv. Lovrenca nad Mariborom.

Odlikovanje. Srebrno svetinjo II. razreda je dobil Mihael Kink, vojak 87. pešpolka.

Odlikovan je bil, kakor poročajo iz Celja, podpolkovnik 87. pešpolka Fran Peter z viteškim križcem Leopoldovega reda z vojnim okraskom in z železnim križcem II. razreda.

Odlikovan je bil s srebrno častno kolajno za posebne zasluge, ki si jih je pridobil s svojim potovanjem in zbirkami v prid Rdečega križa, sodnik dr. Josip Fischinger v Sevnici ob Savi.

Nov kurat. Ivan Krušič, kaplan v Solčavi, je imenovan za vojnega kurata v rezervi.

Borcević častni občan. Obmejni slovenski občini Ceršak v župniji Št. Ilj v Slov. gor. in Sv. Križ nad Mariborom sta imenovali poveljnika armade ob Soči generala Svetozarja Borocevića pl. Bojna svojim častnim občanom.

Granata se razletela. Iz Maribora. Dne 11. jan. se je pripetila v bližini šole v koloniji velika nesreča. Nekaj vojakov je bilo zaposlenih pri spravljanju težke granate. Pri tem se je granata razletela. Usmrtila je enega vojaka, pet vojakov pa je težko in tri pa lahko ranila.

Smrtna kosa. Nagloma je umrl ponoči od 12. na 13. jan. kanonik Simon Gaberc, dekan pri Sv. Magdaleni v Mariboru. — Bistrica pri Limbušu. Dne 11. jan. je nenadoma umrl Andrej Moder, star 75 let. — Sv. Marjeta ob Pesnici. Umrla je bivša posestnica Magdalena Nerat v 84. letu svoje starosti. Sedem dolgih let je udano trpela na bolniški postelji. — Sv. Križ na Murskem polju. V Iljaševcih je po dolgi, mučni bolezni umrl kmečki posestnik Jožef Petovar; z njim je padel zopet star, pošten in zvest steber naše župnije in našega naroda. Poleg bolezni (želodčnega raka) je bila žalost, ki je pospešila njegovo smrt: dva njegova sina sta vojaka, a nista mogla k pogrebu. Razen teh zapušča tudi žalujočo z dvema hčerama. — Celje. V zadnjih dneh sta umrla v tukajšnjih vojaških bolnišnicah pešca 87. pešpolka Jakob Čeh in Janez Miličevič.

Zelo nevarno cbolel je mariborski okrajni glavar pl. Weiss.

Mila zima. Iz Maribora poročajo: Tako gorkega zimskega vremena, kakor ga imamo sedaj, še stari ljudje ne pomnijo. Radi izredno milega vremena so po solnčnih robovih začele cveteti razne spomladne cvetke. V šumah pa se opaža, da je leska, ki cvete šele navadno meseca marca, pognala svoje rumene cvetne poganke, s katerih zbirajo čebelice voščeni prah. Na polju se ljudje prav živahno gibljejo: orjejo, sejejo ozimino, režejo in kopljejo v vinogradu itd. Star slovenski pregovor sicer pravi: "Januar gorak, bo kmet siromak." Sedanje toplo vreme pa je po mnenju strokovnjakov ugodno za razvoj zimskih setev, posebno pa zaradi tega, da se opravijo že sedaj mnoga dela, ki bi prišla sicer na vrsto šele spomladi. Nenavadno vreme je pripomoglo, da so ljudje močno posejali ozimino. V mariborski okolici se je sjala zimska pšenica še v prvi polovici januarja. Tega menda nihče ne pomni. Kar se je sjalo v pričetku meseca decembra, je vse lepo izhajalo. Po vsem vremenu, ki ga imamo sedaj, smemo soditi, da bodo zimske setve ugodno prestale zimo in da se nam ni bati nezgod, ki so se nam obetale, ko je meseca novembra padel prvi sneg in je nastopila ostra zima. Odkar je sneg izginil, so se zimske strni močno popravile. Napravilo se je tudi precej prahe.

Oddaja živine. Osrednji odbor štajerske kmetijske družbe bo oddal letos 150 pinegavskih krav, ki so se nakupile na Tirolskem; kravo se oddajo za ceno K 2.20 do K 2.30 za 1 kg žive teže. Oddaja plemenskih merjascev se vrši kakor prejšnja leta; za merjaščka se mora plačati 30 K. Ovne koroške pasne bo kmetijska družba oddajala za znesek 20 K za vsak komad. Natančni pogoji za nakup krav, merjacev in ovnov se dobe pri okrajnih odborih ali pri načelstvih kmetijskih podružnic.

Oddaja trt. Spomladi tega leta se bodo oddajali iz državnega nasada v Dvoru nad Šmarjem pri Jelšah trtni hibridi, ki se tam gojijo v poskusne namene, in sicer brezplačno. Posameznikom se more podeliti, dokler bo trsje na razpolago, do 300 ključic, oziroma do 200 korenjakov poedinih vrst. Podeljeni hibridi se morajo posaditi v novo rigolano zemljo, vsaka sorta zase (ne pomešano med seboj ali pa z drugimi trtami).

Jajca. Celjski mestni urad prodaja jajca komad po 16 vin. Jajca se prodajajo samo mestnemu prebivalstvu.

Vlom. V Teznem pri Mariboru je v kuhinjo bolnišnice za vojaške konje vlomila neznana oseba ter odnesla iz kuhinje razne predmete v vrednosti 80 K.

Osebna vest. Profesor na mariborski gimnaziji dr. Ivan Arneje, prideljen v službovanje naučnemu ministrstvu, je bil pomaknjen v osmi činovni razred.

V stalni pokoj je stopila Nina Ivančič, učiteljica v Ljutomeru.

KOROŠKO.

Umetne oči za invalide. Poveljstvo celovških vojaških bolnišnic razglaša: Vsi na Koroškem se nahajajoči vojaki-invalidi, ki so izgubili v tej vojni eno oko in imajo torej pravico, da dobe umetno oko, se pozivljejo, da se takoj pismeno prijavijo pri c. in kr. oddelku za oči (rezervna bolnišnica št. 1 v Celovcu, poslopje stare hiralnice). Vojaki-invalidi pa, ki se nahajajo sedaj v kakem zdravilišču, naj se takoj priglasijo potom svojega poveljstva.

PRIMORSKO.

Dan nezgod se lahko reče so imeli Tržačani 7. jan. Na rešilno postajo so se zatekli: Svetič Danica, stara 3 leta, ki si je igraje po dvorišču zlomila desno nogo. Oddana je bila v bolnišnico. — Pečar Alojzij, star 10 let, si je izpahnil levo nogo. — Trošt Jordan, star 6 let, si je izpahnil mezinec. — Bartolj Alojzij, star 23 let, se je pri delu vrezal v kazalec leve roke ter si odrezal kos mesa. — Furlan Alojzij, star 4 leta, je padel ter si presekal čelo; dobil je 4 šive. — Vecchiet Marija, stara 20 let, se je pri delu vrezala v desni palec. — Vsi omenjeni so dobili potrebno pomoč.

Umrli so v Trstu: Batič Marija, 30 let. — Kodermac Eliza, 2 l. — Duriana Ana, 76 let. — Gemizzi Fran, 60 let. — Cassig Josip, 87 let. — Jakolin Ivan, 57 let. — Berto Ana, 40 let. — Devescovi Margareta, 80 let. — Gombač Julija, 57 let. — Marizza Bruno, 4 leta.

PREKMURSKO.

V Črenovcih so pri Franu Markoja udrli uzmoviči v kokurečnjak ter odnesli mnogo koruze.

V Dolnji Lendavi je kupila na trgu neka gospa gosko za 16 K; ko jo je doma razpravila, je našla v goskinem želodcu 20kronski zlat.

V Soboti so na lovu grofa Ladislava Szaparyja ustrelili 235 zajcev in 12 jerebic.

Camels predajajo povsod v ametno zapečatenih zavojčkih, 20 za 10c; ali pa deset zavojčkov (200 cigaret) skupaj zavitih v trd papir za $1.00. Nujno priporočamo ta zavoj za dom, za urad ali za potovanje.

Nikakega neprijetnega okusa po cigaretah Camel!

To je samo en vzrok, zakaj da vam bodo ugajale cigarete Camels, ker poleg tega tudi ne grizejo v jezik ali ščegetajo v grlu ter jih morete pokaditi poljubno množino z največjim užitkom.

Cigarete Camels so zmešane iz izbranega turškega in izbranege domačega tobaka, so gladke in mile ter ste z njimi vedno zadovoljni. Kakovost je tako izvrstna, da ne mislite na darila in kupone.

Primerjajte cigarete Camels s katerokoli drugo cigareto po katerikoli ceni in spoznali boste njihov okus in vonj!

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO., Winston-Salem, N. C.

Camel Cigarettes

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANTONA JENKO. Doma je iz Volč pri Št. Petru na Notranjskem. Pred nedolgo me je iskal v listu, jaz sem mu pisal, pa ne dobim odgovora. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi javi, ali naj se sam oglasi. — Alois Mankoč, Box 183, Murray, Utah. (19-23—?)

POZOR ROJAKI!

Najuspešnije mazilo za ženske lase, kakor tudi za možke brke in brado. Od tega mazila zrastejo v otih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi množkim krasni brki in brada in nebodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma odstranim, rane, opekline, bule,ture, kraste in grinte, potne noge, kurje očesa, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kedor bi moje ždravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik, knjižico in žepni Koledar in pošljite 4 cente v markah za poštrino.

JACOB WAHČIČ,
1092 E. 64. St., Cleveland, O.

Imam v zalogi

MOHORJEVE KNJIGE

za leto 1916.

En iztis (6 knjig) stane po pošti $1.50. Sprejemam tudi udnino za prihodnje leto, ki znaša za Ameriko kakor vedno 1 dolar. Kdor naroči knjige ali pa vplača udnino za prihodnje leto, dobi proti doplačilu 30 centov TRIDESET KVADRATNIH ČEVLJEV VELIK ZEMLJEVID vojskujočih se držav, s katerim se za more pokriti celo steno.

ALOIS SKULJ,
P. O. Box 1402, New York, N. Y.
(5-1—29-2 v 2 d)

Iščem svojega brata MIKE MACI. Doma je iz Gostinca, fara Dol pod Ljubljano. Poročati mu imam nekaj važnega, zato prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sam oglasi svojemu bratu: Valentine Maci, 417 Virginia St., Milwaukee, Wis. (17-23—2)

IŠČE SE

100 drvarjev za delati drva po $1.35 od klaftre. Dober les in vès v ravnini. Dva moža prav lahko napravita od 4 do 6 klafter na dan. Pridite!

Ward & Guncheon,
(21-12 10x 1x v t) Norwich, Pa.

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

ZA LETO 1916

Cena mu je

35c.

Dobi se pri:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
82 Cortlandt St., New York.

U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki:

Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Charles Karlinger, 3942 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Fr. Leskovic, Box 44, — Franklin, Kans.

Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.

M. Ogrin, 12 - 10th St., N. Chicago, Ill.

H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.

Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind

M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah.

Fr. Cherne, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

Rok Firm, Frontenac, Kansas.

Jakob Petrič, Chisholm Minn.

Frank Gabrenja, Johnstown, Penna.

Louis Vesel, Gilbert, — Minn.

Mat. Kamp, La Salle, Ill.

Frank Skok, 438 - 52 Ave West Allis, Wis.

POUK V ANGLEŠČINI!

To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačna pojasnila na:

Slovensko korespondenčno šolo,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

IŠČE SE

delavce za delati v usnjarni. Dobra plača in stalno delo.

C. Moench Sons Company,
(12-2 v d) Gowanda, N. Y.

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn.

Rojakom Slovencem naznanjam, da se nahaja moj SALOON pod bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. štev. 413. Za obilen poset se priporočam,

JOS. SCHARABON.

Zadnja novost.

Vsakevrste žganje, brinjevec, slivovec, tropinovec itd., kakor tudi razne likerje, naredi lahko vsak brez vsake priprave, brez kuhanja z mojimi izvlečki. Pošiljam 6 steklenic za $1.00 in iz vsake steklenice si lahko naredite en celi kvart bolj zdrave, čistejše, boljše in več kot polovico cenejše pijače, kot jo pa sedaj kupujete pri salonerjih

F. P. Barton piše:

"Naznanim vam, da sem prejel od vas izvlečke za delati pijačo. Lepo se vam zahvalim in vam potrjujem, da je res tako blago kakor ste vi pisali. Pošljite še itd."

Takih in enakih pisem, dobim vsaki dan, kar je jasno, da je blago v resnici hvale vredno.

Pišite na:

Z. JAKSHE
Box 366 North Diamond Station, PITTSBURGH, PA.

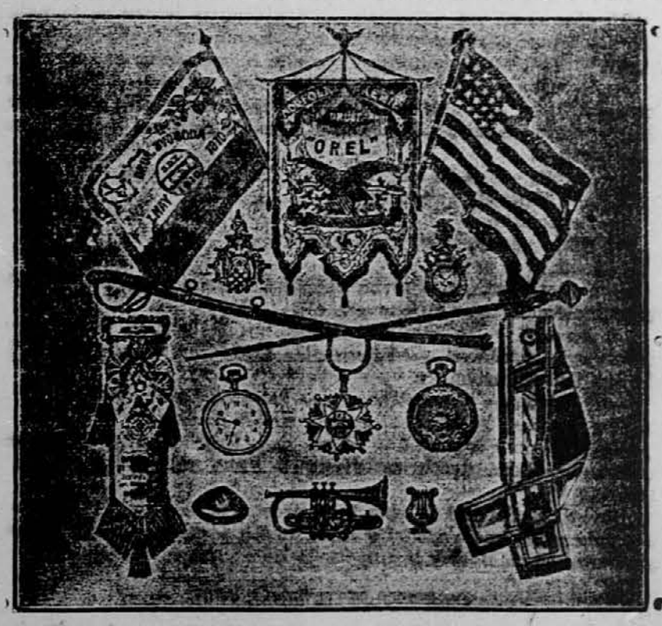

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, mašavo, regalije godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, priveske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene za cene vprašate. Upraševanje Vas stane le 2c. pa si bodete prihranili dolarje.

Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite poj.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328.

EMILE GABORIAU:

GOSPOD LECOQ

13 (Nadaljevanje).

— Od včeraj pa do danes so mi že trikrat rekli, da to ni mogoče. Pa je vseeno tako. — Če bi bil lažnik, bi vam lahko rekel: — jaz sem Peter, Jožef ali Jakob. — Toda lagati ne znam. — Res, lahko mi vrjamete, da nimam nobenega imena. — Razna imena so mi sicer nadeli, toda jaz se nisem menil zanje.

— Katera?

— Oče Fougasse mi je rekel naprimer "Brusilec"....

— Kdo je pa to, oče Fougasse?

— On je kralj krotilcev živali, gospod sodnik. — On je imel menažarijo, vam rečem.... Tigre, leve, papagaje, kače, tako debele kače, kakor je moje stegno.... Ponesreči je imel tudi prijateljico, ki mu je vse zapravila....

Ali se je morilec šalil, ali je govoril resnico? — Niti sodnik, niti detektiv nista bila na čistem. — Tajnik se je smejal, ko je pisal protokol.

— Koliko ste stari?

— Štiriinštirideset ali petinštirideset let.

— Kje ste bili rojeni?

— Nekje v Bretagni.

Sodniku je bilo jasno, da se obtoženec norčuje.

— Opozarjam vas, da ne boste tako hitro na prostem, če boste govorili v takem tonu. — Vaši odgovori so zelo nejasni.

Morilec je postal žalosten.

— Oh, saj vas nisem hotel žaliti, gospod sodnik — je zastokal. — Vse sem vam odgovoril kar ste me vprašali. — Če mi dovolite, da vam povem nekaj iz svojega življenja, boste takoj uvideli, da govorim resnico.

SEDEMNAJSTO POGLAVJE.

— Pa povejte — je odvrnil sodnik.

Morilcu so se zalesketale oči, postavil se je v govorniško pozo, z jezikom je oslinil ustnice in vprašal:

— Torej želite, da vam povem svojo življenjsko zgodbo?

— Da, le povejte.

— Nekega dne pred petinštiridesetimi leti je potoval cirkuški ravnatelj oče Tringlot proti Saint Brieuxu. Potoval je z velikim vozom, v katerem je bila seveda njegova žena, njegovi umetniki in vse priprave. — Za vasjo Chatelaudren je pogledal skozi okno in opazil na levi strani poleg ceste nekaj belega. — Pogledati pa le moram, kaj je pravzaprav — je rekel sam pri sebi in stopil z voza. — Kaj mislite, kaj je našel dobri mož? — Nečesar drugega kakor vašega udanega služabnika, ki stoji zdaj pred vami in ki je bil takrat star kakih deset mesecev.

Po teh besedah se je Maj priklonil in nadaljeval:

— Nesel me je k svoji ženi, ki me je pogledala in izjavila: — Krepak deček je to. — Bo pa pri nas ostal in se izučil za umetnika. Dali so mi me Maj, ker so me našli prve dneve meseca maja.

Pogledal je naokoli, misleč, da mu bo kdo pritrdil. — Ker so vsi molčali, je nadaljeval:

— Oče Tinglot je bil navaden človek in se ni razumel na postave. — Ni vedel, da mora iti na sodnijo naznanit, kaj je našel. — Tako sem živel, eksistiral pa nisem. — Kdor hoče eksistirati, mora biti zapisan v vladnem registru. — Ko sem postal malo večji, sem bil večkrat zelo vesel, ker mi je rekel oče Tringlot: — Ti ne boš vojak, Maj, ker nisi zapisan v nobenem registru. — Tako sem vam torej pojasnil, gospodje, zakaj sem brez imena.

Če ima resnica res svoj poseben naglas — učenjaki to zatrjujejo — je morilec ta naglas popolnoma pogodil. — Vsaka beseda, ki jo je bil izgovoril, je bila na svojem mestu.

— Zdaj mi pa povejte — je rekel sodnik — od česa živite?

— Jaz imam posebno obrt, katero me je naučila mati Tringlot. — Od svoje obrti živim in sem živel od nje v Franciji ter v drugih deželah.

— Torej ste živeli tudi v inozemstvu?

— Da, kakih šestnajst let sem bil v Nemčiji in na Angleškem pri gospodu Simpsonu.

— Vi ste potemtakem potovalni umetnik. — Čudno se mi zdi, da imate tako bele in fine roke.

Morilec, ki ni bil vsled te opazke čisto nič presenečen, je začel ogledovati roke in govoriti sam pri sebi:

— To je res; lepe roke imam, pa jih tudi čuvam.

— Vi ste torej plačani, ne da bi delali?

— Jaz sem samo zato pri cirkusu, da nagovarjam in pozdravljam goste. — V tem imam prav dobro vajo.

Preiskovalni sodnik, si je pogladil brado. — Bil je prepričan, da bo spravil obtoženca v past.

— Ali hočete na tem mestu povedati, kako pozdravljate goste?

— Oh — je vzkliknil morilec kot da bi smatral to povelje za šalo. — Oh!

— No, kaj sem rekel!

Morilec se ni več ustavljal. — V njegovem izrazu se je pojavil čisto nov izraz: neka zmes neumnosti, nesramnosti in zaničevanja. — Z mize je vzel ravnilo in začel govoriti s hreščečim glasom:

— Mirujte godci! — In ti, veliki boben utihni! — Cenjeno občinstvo, zdaj je nastopil trenutek! — Videli boste največje umetnosti na trapezu, videli boste najboljše plesalce na vrvi! — Kaj takega ni na svetu....

— Dovolj — ga je prekinil sodnik. — Rekli ste, da ste bili v Nemčiji. — Kako ste govorili tam?

— Po nemško.

— No le povejte. Saj znam nemško....

Obtoženec je začel:

— Z dovoljenjem vrhovne oblasti bomo nocoj priredili spoštovanim meščanom igro "Genovefa ali...."

— Dovolj! — je vzkliknil sodnik. — Na obrazu se mu je poznalo, da je razočaran. — Pravite, da znate tudi angleško. — Tajnik, pokličite tolmača.

— Ni treba — je rekel Lecoq. — Angleško znam jaz.

Obtoženec se je prijel za stol in pričel govoriti:

— Dame in gospodje! — Živela naša kraljica, živel župan tega mesta. — Nobena dežela na svetu — samo velika Anglija je izvzeta....

Govoril je še celo minuto brez prestanka. — Sodnik si je podprl z rokami glavo in gledal v mizo. Lecoq ni mogel zatajiti svojega začudenja, samo debeli tajnik se je dobrodušno smehljal.

OSEMNAJSTO POGLAVJE.

— Dokazali ste — je rekel sodnik po kratkem molku, da govorite angleško, nemško in francosko. — Zelo ste talentirani.

Morilec se je priklonil in se ponosno nasmehnil.

— S tem pa še niste dokazali, da ste v resnici to, kar zatrjujete. — Ali imate v Parizu kakega človeka, kateri bi pričal za vas? — Ali imate koga, ki bi garantiral, da ste artist Maj?

— Gospod, pred šestnajstimi leti sem zapustil Francijo in od onega časa sem živel samo po sejmih.

— To ni dovolj, to ne zadostuje. — Povejte nam kaj natančnejše o vašem gospodarju Simpsonu.

— Gospod Simpson je bogat mož, ki ima najmanj 200,000 frankov premoženja. — V Nemčiji in v Angliji ima svoje podružnice.

— Ta človek bi torej lahko pričal za vas?

V tistem trenutku se je zdelo Lecoqu da ga je nekdo polil z vročo vodo po vsem telesu. — V desetih besedah mora obtoženec potrditi vse njegove sumnje ali jih po popolnoma ovreči.

— Seveda — je odvrnil morilec — gospod Simpson bi lahko pričal zame. — Ničesar slabega ne bo mogel povedati o meni. — Samo precej časa bo trajalo, predno ga boste našli.

— Zakaj?

— Zdi se mi, da potuje v Ameriko. — Ravno zaraditega potovanja sem ga zapustil. — Jaz se namreč silno bojim morja.

Lecoq se je oddahnil.

— Ah, ah, ah — je rekel sodnik trikrat, pa vedno z drugačnim glasom.

— Če sem rekel, da je na poti v Ameriko, se morda motim. — Mogoče se še ni vkrcal.

— Tega mi ni povedal.

— Kje sta se ločila?

— V Lipskem na Saškem.

— Kdaj?

— Zadnji petek?

Preiskovalni sodnik je skomignil z rameni in vprašal:

(Nadaljevanje prihodnjič).

$1 dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETI, CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: 'Doli z orožjem' je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj **Peter Rosegger piše:** Sedel sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

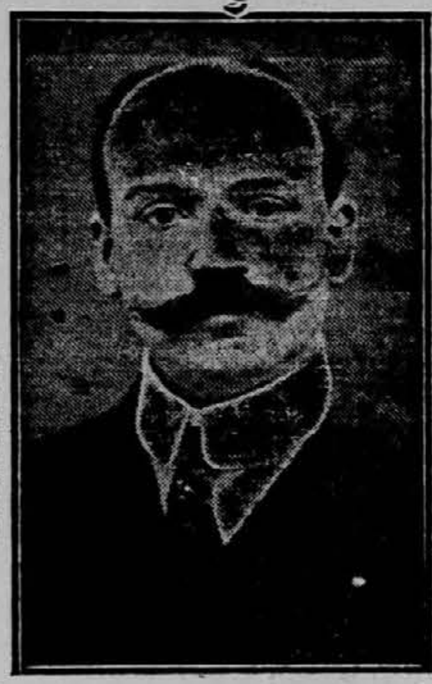

Mr. ZVONKO JAKSHE,
ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.
Upravništvo "Glas Naroda"

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za države New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili oleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnali.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili oleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodnih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako: postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 30 East 29th St., odprt vsaki dan od 9 ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

Rojaki, naročite se na "GLAS NARODA", edini slovenski dnevnik v Ameriki.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland. Ohio

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov

na 80tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palcev velika

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N Y

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR
(Notary Public)
v GREATER-NEW YORKU
ANTON BURGAR
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street. New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj $14.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.